תלמוד ירושלמי נדה

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

תלמוד ירושלמי נדה

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/תלמוד-ירושלמי-נדה/
הקובץ נוצר ב־22 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
הלכה א 4
הלכה ב 5
הלכה ג 6
הלכה ד 8
הלכה ה 9
הלכה ו 10
פרק ב 11
הלכה א 11
הלכה ב 13
הלכה ג 13
הלכה ד 13
הלכה ה 14
הלכה ו 14
הלכה ז 15
פרק ג 17
הלכה א 17
הלכה ב 17
הלכה ג 20
הלכה ד 21
הלכה ה 22
פרק ד 23
הלכה א 23
הלכה ב 24
הלכה ג 24
הלכה ד 24
הלכה ה 24
הלכה ו 24
הלכה ז 24

פרק א

הלכה א

משנה: שַׁמַּי אוֹמֵר כָּל הַנָּשִׁים דַּיַּין שַׁעְתָּן. הִלֵּל אוֹמֵר מִפְּקִידָה לִפְקִידָה אֲפִילּוּ לְיָמִים הַרְבֵּה. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים לֹא כְדִבְרֵי זֶה וְלֹא כְדִבְרֵי זֶה אֶלָּא מֵעֵת לְעֵת מְמַעֲטָת עַל יַד מִפְּקִידָה לִפְקִידָה. וּמִפְּקִידָה לִפְקִידָה מְמַעֲטָת עַל יַד מֵעֵת לְעֵת. כָּל אִשָּׁה שֶׁיֵּשׁ לָהּ וֶוסֶת דַּיַּיהּ שָׁעָתָהּ. וְהַמְשַׁמֶּשֶׁת בָּעִדִּים הֲרֵי זוֹ כַפְּקִידָה וּמְמַעֲטָת עַל יַד מֵעֵת לְעֵת וְעַל יַד מִפְּקִידָה לִפְקִידָה.

הלכה: שַׁמַּי אוֹמֵר. כָּל הַנָּשִׁים דַּיַּין שַׁעְתָּן כול'. מָהוּ דַיַּין שָׁעָתָן. שֶׁאֵינָן מְטַמּוֹת טַהֲרוֹת לְמַפְרֵעַ. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים לֹא כְדִבְרֵי זֶה וְלֹא כְדִבְרֵי זֶה. לֹא כְשַׁמַּאי שֶׁלֹּא נָתַן סְיָיג לִדְבָרָיו וְלֹא כְהִלֵּל שֶׁהִפְלִיג עַל מִדּוֹתָיו. אֶלָּא מֵעֵת לְעֵת מְמַעֲטָת עַל יַד מִפְּקִידָה לִפְקִידָה וּמִפְּקִידָה לִפְקִידָה מְמַעֲטָת עַל יַד מֵעֵת לְעֵת. כֵּיצַד מֵעֵת לְעֵת מְמַעֲטָת עַל יַד מִפְּקִידָה לִפְקִידָה. בָּדְקָה עַצְמָהּ בְּשִׁינֵי בַשַּׁבָּת וְרָאַת בַּחֲמִישִׁי בַשַּׁבָּת אֵין טָמֵא אֶלָּא עַד מֵעֵת לְעֵת דְּאַרְבָּעָתָא. כֵּיצַד מִפְּקִידָה לִפְקִידָה מְמַעֲטָת עַל יַד מֵעֵת לְעֵת. בָּדְקָה בְשַׁחֲרִית וְרָאַת בְּמִנְחָה אֵין טָמֵא אֶלָּא עַד שַׁחֲרִית.

תַּמָּן תַּנִּינָן. הַשֶּׁרֶץ שֶׁנִּמְצָא בְּמָבוֹי מְטַמֵּא לְמַפְרֵעַ. רִבִּי אִמִּי בָּעֵי. מַתְנִיתָא דְּלֹא כְשַׁמַּי. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. אֵין לֵית הוּא כְשַׁמַּי אֲפִילּוּ כְהִלֵּל לֵית הִיא. וְלֹא מוֹדָה הִלֵּל בְּמָבוֹי שֶׁהוּא מִתְכַּבֵּד וְשֶׁטָּף שֶׁלְּגְשָׁמִים עוֹבֵר בּוֹ שֶׁהוּא טָהוֹר. שַׁמַּי אוֹמֵר. הָדָא אִשָּׁה עַל יְדֵי שֶׁהִיא רְגִילָה בְּמֵי רַגְלַיִם עָשׂוּ אוֹתָהּ כְּמָבוֹי שֶׁהוּא מִתְכַּבֵּד וְשֶׁטָּף שֶׁלְּגְשָׁמִים עוֹבֵר בּוֹ וְהוּא טָהוֹר.

עַד כְּדוֹן בְּשֶׁבָּדְקָה וּמָצְתָה נָגוּב. בָּדְקָה וּמָצְתָה טָהוֹר. רִבִּי אִמִּי בְּשֵׁם רַב רִבִּי בָּא בְּשֵׁם רַב יְהוּדָה. בָּדְקָה וּמָצְתָה טָהוֹר אֲסוּרָה לְבֵיתָהּ עַד שֶׁיִּתְנַגֵּב מַעְיְינָהּ. חַד רִבִּי טוֹבִי אָמַר בְּשֵׁם רִבִּי אַבָּהוּ. אֲסוּרָה לְבֵיתָהּ עַד מֵעֵת לְעֵת. אָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא. כַּד סְלִיקִית לְהָכָא שְׁמָעִית מִן כָּל רַבָּנִן. מוּתֶּרֶת לְבֵיתָהּ מִיָּד. הֲווֹן בָּעֵיי מֵימַר. מָאן דָּמַר. מוּתֶּרֶת לְבֵיתָהּ. מִפְּקִידָה הוּא לְמָעֵט מֵעֵת לְעֵת. וּמָאן דָּמַר. אֲסוּרָה לְבֵיתָהּ. אֵינָהּ כִּפְקִידָה לְמָעֵט מֵעֵת לְעֵת. וְאֲפִילּוּ כְמָאן דְּמַר. אֲסוּרָה לְבֵיתָהּ. כִּפְקִידָה הִיא לְמָעֵט מֵעֵת לְעֵת. וְלָמָּה הִיא אֲסוּרָה לְבֵיתָהּ. שֶׁמִּתּוֹךְ שֶׁהִיא מִתְרַגֶּלֶת בְּדָמִים טְהוֹרִין הִיא מִתְרַגֶּלֶת בְּדָמִים טְמֵאִין.

בָּדְקָה וּמָצְתָה סָפֵק. פְּשִׁיטָא אֵינָהּ כִּפְקִידָה לְמָעֵט מֵעֵת לְעֵת. הוּא עַצְמוֹ מָהוּ שֶׁיִּטְמָא בְּסָפֵק. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. טוּמְטוּם וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס שֶׁרָאוּ דַּיַּיִן שָׁעָתָן. מָה אַתְּ שְׁמַע מִינָּהּ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. טוּמְטוּם וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס סָפֵק וּמֵעֵת לְעֵת סָפֵק וְאֵין סָפֵק לְסָפֵק. וְכָא. רְאִייָתָהּ סָפֵק וּמֵעֵת לְעֵת סָפֵק וְאֵין סָפֵק לְסָפֵק.

הוּא בַּר חִייָה אָמַר. מֵעֵת לְעֵת שֶׁאָמְרוּ לְקֶדֶשִׁים אֲבָל לֹא לְטַהֲרוֹת. הָתִיב רַב חִסְדָּא. וְהָתַנֵּי. מַעֲשֶׂה בְרִיבָה אַחַת בְּעייתלו שֶׁהִפְסִיקָה לָהּ שָׁלֹשׁ עוֹנוֹת וְלֹא רָאֲת וְאַחַר כָּךְ רָאֲת. וּבָא מַעֲשֶׂה לִפְנֵי חֲכָמִים וְאָמְרוּ. דַּיָּיהּ שֶׁעָתָה. וְכִי יֵשׁ קֶדֶשִׁים בְּעייתלו. אֶלָּא בִּשֶׁנַּעֲשׂוּ לְטָהֳרַת הַקּוֹדֶשׁ. וְלֹא כְחוּלִין הֵן. תִּיפְתַּר שֶׁנַּעֲשׂוּ לְטָהֳרַת מֵי חַטָּאת. שֶׁמֵּי חַטָּאת חֲמוּרִין מִן הַקּוֹדֶשׁ.

תַּנֵּי. מֵעֵת לְעֵת שֶׁאָמְרוּ תּוֹלִין אֲבָל לֹא שׁוֹרְפִין. וַהֲוָה רִבִּי זְעִירָא חֲדִי בָהּ. אַשְׁכַּח תַּנֵּי. הָרוֹאָה כֶתֶם מְטַמֵּא לְמַפְרֵעַ. וּמָה הִיא מְטַמָּאָה. הָאוֹכְלִין וְהַמַּשְׁקִין וְהַמִּשְׁכָּבוֹת וְהַמּוֹשָׁבוֹת. וּמְקוּלְקֶלֶת לְמִינְיָינָהּ וּמְטַמָּא אֶת בּוֹעֲלָהּ לְמַפְרֵעַ. הָרוֹאָה דָם מְטַמֵּא לְמַפְרֵעַ. וּמָה הִיא מְטַמֵּא. הָאוֹכְלִין וְהַמַּשְׁקִין וְהַמִּשְׁכָּבוֹת וְהַמּוֹשָׁבוֹת. וְאֵינָהּ מְקוּלְקֶלֶת לְמִינְיָינָהּ וְאֵינָהּ מְטַמֵּא אֶת בַּעֲלָהּ לְמַפְרֵעַ. רִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר. מְטַמֵּא אֶת בַּעֲלָהּ לְמַפְרֵעַ. וְזֶה וְזֶה תּוֹלִין אֲבָל לֹא שׁוֹרְפִין. תַּמָּן אָמְרִין. מֵעֵת לְעֵת שֶׁאָמְרוּ מִשְׁכָּבָהּ כְּמַגָּעָהּ. מָה. כְּבוֹעֵל נִדָּה וְאֵינוֹ מְטַמֵּא בְּהֵיסֵט וְאֵינוֹ מְטַמֵּא בִּכְלֵי חֶרֶשׂ. אַשְׁכַּח תַּנֵּי. מְטַמֵּא כְּלֵי חֶרֶס בְּהֵיסֵט. מֵעֵת לְעֵת שֶׁאָמְרוּ. מַגָּעָהּ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים מָהוּ. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. מְעוּבֶּרֶת וּמֵינִיקָה טְהוֹרוֹת לְבַעֲלֵיהֶן. וְכֵן אִשָּׁה שֶׁיֵּשׁ לָהּ וָוֶסֶת. וּשְׁאָר כָּל הַנָּשִׁים טְהוֹרוֹת בְּבֵיאָה וּמְטַמְּאוֹת בְּמַגָּע. הָדָא אָמְרָה. וַדַּאי מַגָּעָהּ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים טְמֵא.

רִבִּי יוּדָן בָּעֵי. בְּדָקָה חֲלוּקָהּ בְּשַׁחֲרִית וּמְצָתָה טָהוֹר. וּבְמִנְחָה וּמְצָאת עָלָיו כֶּתֶם. פְּשִׁיטָא חֲלוּקָהּ אֵינוֹ טָמֵא אֶלָּא עַד שְׁעַת בְּדִיקָה. גּוּפָהּ מָהוּ שֶׁיְּהֵא טָמֵא מֵעֵת לְעֵת. כְּלוּם אַתְּ מְטַמֵּא גּוּפָהּ אֶלָּא מַחֲמַת חֲלוּקָהּ. חֲלוּקָהּ אֵינוֹ טָמֵא אֶלָּא עַד שְׁעַת בְּדִיקָה וְגּוּפָהּ טָמֵא מֵעֵת לְעֵת.

וְהַמְשַׁמֶּשֶׁת בָּעִדִּים הֲרֵי זֶה כִּפְקִידָה. הֵיךְ עֲבִידָא. בְּדָקָה עַצְמָהּ בְּשַׁחֲרִית וְשִׁימְשָׁה בְּעֵד בְּחַצּוֹת וְרָאֲת בְּמִנְחָה אֵין טָמֵא אֶלָּא עַד שְׁעַת תַּשְׁמִישׁ. לֵוִי אָמַר. בְּעֵד שֶׁלְּאַחַר הַתַּשְׁמִישׁ הִיא מַתְנִיתָא. אֲבַל בְּעֵד שֶׁלִּפְנֵי הַתַּשְׁמִישׁ הַמּוּמָה הִיא לְבֵיתָהּ וְאֵינָהּ בּוֹדֶקֶת יָפֶה. רִבִּי אָבוּן בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. בְּעֵד שֶׁלִּפְנֵי תַּשְׁמִישׁ הִיא מַתְנִיתָא. אֲבַל בְּעֵד שֶׁלְּאַחַר הַתַּשְׁמִישׁ דִּיהָא הִיא מַחְמַת שִׁכְבַת זֶרַע.

הלכה ב

משנה: כֵּיצַד דַּיָּיהּ שָׁעָתָהּ. הָיְתָה יוֹשֶׁבֶת בַּמִּיטָּה וַעֲסוּקָה בְּטַהֲרוֹת פֵּירְשָׁה וְרָאֲת דָּם הִיא טְמֵיאָה וְכוּלָּן טְהוֹרוֹת. אַף עַל פִּי שֶׁאָמְרוּ טְמֵיאָה מֵעֵת לְעֵת אֵינָהּ מוֹנָה אֶלָּא מִשָּׁעָה שֶׁרָאֲת. רִבִּי אֶלְיעֶזֶר אוֹמֵר אַרְבַּע נָשִׁים דַּיָּין שֶׁעָתָן בְּתוּלָה וּמְעוּבֶּרֶת וּמֵינִיקָה וּזְקֵינָה אָמַר רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אֲנִי לֹא שָׁמַעְתִּי אֶלָּה בְּתוּלָה אֲבָל הֲלָכָה כְּרִבִּי אֶלְיעֶזֶר.

הלכה: אָמַר רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אֲנִי לֹא שְׁמַעְתִּי אֶלָּה בְתוֹלָה. אֲבָל הֲלָכָה כְּרִבִּי לִיעֶזֶר. אֵין אוֹמְרִין מִי שֶׁלֹּא רָאָה אֶת הַלְּבָנָה יְבוֹא וְיִעִיד. אֶלָּא אוֹמְרִין. מִי שֶׁרָאָה אֶת הַלְּבָנָה יְבוֹא וְיָעִיד. אַתָּה לֹא שָׁמַעְתָּ אֲנִי שָׁמַעְתִּי. כָּל יָמִים שֶׁהָיָה רִבִּי לִיעֶזֶר קַיָּים הָיְתָה הֲלָכָה כְּרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ. מִשֶּׁמֵּת רִבִּי לִיעֶזֶר הִנְהִיג רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ הֲלָכָה כְּרִבִּי לִיעֶזֶר. מַה נָן קַיָּימִין. אִם בְּשֶׁשָּׁמַע רִבִּי לִיעֶזֶר מִפִּי אֶחָד וְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ מִפִּי שְׁנַיִם בֵּין בַּחַיִּים בֵּין לְאַחַר מִיתָה תְּהֵא הֲלָכָה כְּרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ. וְאִם בְּשֶׁשָּׁמַע רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ מִפִּי אֶחָד וְרִבִּי לִיעֶזֶר מִפִּי שְׁנַיִם בֵּין בַּחַיִּים בֵּין לְאַחַר מִיתָה תְּהֵא הֲלָכָה כְּרִבִּי לִיעֶזֶר. כְּהָדָא דְתַנֵּי. אֶחָד אוֹמֵר. שָׁמַעְתִּי מִפִּי שְׁנַיִם. וּשְׁנַיִם אוֹמְרִין. שָׁמַעְנוּ מִפִּי אֶחָד. יֵיפֶה כֹּחַ הָאֶחָד שֶׁשָּׁמַע מִפִּי שְׁנַיִם מִכֹּחַ הַשְּׁנַיִם שֶׁשָּׁמְעוּ מִפִּי אֶחָד. אֶלָּא כֵּן אָנָן קַיָּימִין. בְּשָׁוִין. זֶה שָׁמַע מִפִּי אֶחָד וְזֶה שָׁמַע מִפִּי אֶחָד. זֶה שָׁמַע מִפִּי שְׁנַיִם וְזֶה שָׁמַע מִפִּי שְׁנַיִם. בְּחַיָּיו לֹא רָאָה דַעְתּוֹ. לְאַחַר מִיתָתוֹ רָאָה דַעְתּוֹ. מַה חָמִית מֵימַר. בְּשֶׁרָאָה דַעְתּוֹ. כְּהָדָא דְתַנֵּי. אַרְבַּע נָשִׁים שֶׁאָמְרוּ חֲכָמִים. דַּיָּין שֶׁעָתָן. כִּתְמָן טָמֵא לְמַפְרַע חוּץ מִתֵּינוֹקֶת שֶׁלֹּא הִגִּיעַ זְמַנָּהּ לִרְאוֹת מִפְּנֵי שֶׁאֵין לָהּ כְּתָמִין. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. אַרְבַּע נָשִׁים שֶׁאָמְרוּ חֲכָמִים. דַּיָּין שֶׁעָתָן. כִּתְמָן טָמֵא לְמַפְרַע. אֲבָל תִּינוֹקֶת שֶׁהִגִּיעַ זְמַנָּהּ לִרְאוֹת כִּתְמָהּ כִּרְאָיָתָהּ. מַה רְאָיָתָהּ דַיָּיהּ שָׁעָתָהּ אַף כִּתְמָהּ דַיָּיהּ שָׁעָתָהּ. אָמַר רִבִּי יַנַּאי. מִפְּנֵי שֶׁשִּׁירְפָּהּ מָצוּי. וּמַה אִם זֶה שֶׁסִּירְפָּהּ מָצוּי אַתְּ אָמַר. דַּיָּיהּ שָׁעָתָהּ. אֵילּוּ שֶׁאֵין שִׁירְפָּן מָצוּי לֹא כָל שֶׁכֵּן. מִיכָּן שֶׁרָאָה דַעְתּוֹ.

הלכה ג

משנה: אֵי זוֹ הִיא בְתוּלָה. כָּל שֶׁלֹּא רָאַת דָּם מִיָּמֶיהָ אַף עַל פִּי נְשׂוּאָה. מְעוּבֶּרֶת מִשֶּׁיִּוָּדַע עוּבָּרָהּ. מֵינִיקָה עַד שְׁתִּגְמוֹל אֶת בְּנָהּ. נָתְנָה בְנָהּ לְמֵינִיקָה וּגְמָלַתּוּ אוֹ שֶׁמֵּת רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר מְטַמְּאָה מֵעֵת לְעֵת. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים דַּיָּיהּ שָׁעָתָהּ.

הלכה: אֵי זוֹ הִיא בְתוּלָה. כָּל כּוֹ'. כֵּן הִיא מַתְנִיתָא. כָּל שֶׁלֹּא רָאַת דַּם נִידָּה מִיָּמֶיהָ וְאַף עַל פִּי נְשׂוּאָה. בְּתוּלָה לְדָמִים אָמְרוּ. אֲבָל לֹא בְּתוּלָה לִבְתוּלִים. פְּעָמִים שֶׁהִיא בְתוּלָה לְדָמִים וְאֵינָהּ בְּתוּלָה לִבְתוּלִים. פְּעָמִים שֶׁהִיא בְתוּלָה לִבְתוּלִים וְאֵינָהּ בְּתוּלָה לְדָמִים. בְּתוּלָה לְדָמִים בְּשֶׁרָאַת וְאַחַר כָּךְ נִישֵּׂאת. בְּתוּלָה לִבְתוּלִים בְּשֶׁנִּישֵּׂאת וְאַחַר כָּךְ רָאַת. תַּנֵּי. שָׁלֹשׁ בְּתוּלוֹת הֵן. בְּתוּלַת אָדָם בְּתוּלַת שִׁקְמָה וּבְתוּלַת הָאָרֶץ. בְּתוּלַת אָדָם כָּל שֶׁלֹּא נִבְעֲלָה מִיָּמֶיהָ. בְּתוּלַת שִׁקְמָה כָּל שֶׁלֹּא נִקְצְצָה מִיָּמֶיהָ. בְּתוּלַת הָאָרֶץ כָּל שֶׁלֹּא נֶחֱרַשׁ בָּהּ מִיָּמֶיהָ. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. כָּל שֶׁאֵין בָּהּ חֶרֶשׁ.

וַאֲפִילוּ נִישֵּׂאת וַאֲפִילוּ עִיבְּרָה וַאֲפִילוּ מֵינִיקָה וַאֲפִילוּ שׁוֹפַעַת כָּל שִׁבְעָה לְזָכָר וְכָל אַרְבָּעָה עָשָׂר לִנְקֵיבָה. וּקְסָמָא בְיָדֶיהָ. בְּשָׁעָה שֶׁהוּא זָכָר שִׁבְעָה. וּבְשָׁעָה שֶׁהִיא נְקֵיבָה י"ד. וְהִיא שֶׁהִפְסִיקָה דַּם טוֹהַר. כְּהָדָא דְתַנֵּי. הִפְסִיקָה דַּם טוֹהַר וְלֹא רָאַת וְאַחַר כָּךְ רָאַת.

וּבָא מַעֲשֶׂה לִפְנֵי חֲכָמִים וְאָמְרוּ. דַּיָּיהּ שָׁעָתָהּ. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרַב דְּהוּא אָמַר. מַעְיָין אֶחָד הוּא אֶלָּא שֶׁהַתּוֹרָה טִיהֲרָה אוֹתוֹ. נִיחָא. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יַנַּאי דּוּ אָמַר. מַעְיָין אֶחָד הוּא אֶלָּא שֶׁהוּא מִשְׁתַּנֶּה. יָאוּת. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּלֵוִי דְּהוּא אָמַר. שְׁנֵי מַעְיָינוֹת הֵן. אֲפִילּוּ לֹא הִפְסִיקָה דַּם טוֹהַר תְּהֵא דַּיָּיהּ שָׁעָתָהּ. אָמַר רִבִּי מָנָא. טַעֲמֵיהּ דְּלֵוִי. שֶׁמִּתּוֹךְ שֶׁהִיא מִתְרַגֶּלֶת בָּדָמִים טְהוֹרִין הִיא מִתְרַגֶּלֶת בְּדָמִים טְמֵאִין. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. יְכִיל לֵוִי פְּתַר לָהּ מִן הָדָא דְתַנִּינָן. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. מְעוּבֶּרֶת וּמֵינִיקָה שֶׁעָבְרוּ עֲלֵיהֶן שְׁלֹשׁ עוֹנוֹת דַּיָּין שָׁעָתָן. וְתַנֵּי עֲלָהּ. יְמֵי עִיבּוּרָהּ וִימֵי מֵינִיקוּתָהּ מִצְטָרְפִין לִשְׁלֹשׁ עוֹנוֹת. דְּהוּא סָבַר. מַעְיָין אֶחָד הוּא. עַד כַּמָּה הוּא הַכָּרַת הָעוּבָּר. סוּמְכוֹס אָמַר מִשּׁוּם רִבִּי מֵאִיר. עַד שִׁלְשָׁה חֳדָשִׁים וגו'. אַף עַל פִּי שֶׁאֵין רְאָיָיה לַדָּבָר זֶיכֶר לַדָּבָר וַיְהִי כְּמִשְׁלֹשׁ חֳדָשִׁים וגו'. אָמַר רִבִּי יוּדָן. וַאֲפִילּוּ מְעוּבֶּרֶת רוּחַ. הָרֵינוּ חַלְנוּ כְמוֹ יָלַדְנוּ רוּחַ. תַּהֲרוּ חֲשַׁשׁ תִּלְדוּ קַשׁ וגו'. רִבִּי זְעִירָא רִבִּי בָּא בַּר זוּטְרָא רִבִּי חֲנִינָה בְּשֵׁם רִבִּי חִיָּיה רוֹבָה. אֲפִילּוּ רוּבּוֹ שֶׁלְּרִאשׁוֹן וְרוּבּוֹ שֶׁלְּאַחֲרוֹן וְהָאֶמְצָעִי שָׁלֵם. אַסִי אָמַר. תִּשְׁעִים יוֹם שְׁלֵימִים. וּשְׁמוּאֵל אָמַר. הֵן וְעִיבּוּרֵיהֶן. אָתָא עוֹבְדָא קוֹמֵי רַבָּנִן דְּתַמָּן וְלָא יָדְעִין אִם שְׁלֹשָׁה עָשָׂר מִן הָרִאשׁוֹן וְשִׁבְעָה עָשָׂר מִן הָאַחֲרוֹן. אוֹ שִׁבְעָה עָשָׂר מִן הָרִאשׁוֹן וּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר מִן הָאַחֲרוֹן וַחֲמִשָּׁה שְׁלֵימִים בָּאֶמְצַע. וּבְקִשּׁוּ לִיגַּע בַּוַּולְד מִשּׁוֹם סָפֵק מַמְזֵירוּת. אָמַר לוֹן רַב נַחְמָן בַּר יַעֲקֹב. כְּהֲדֵין עוֹבְדָא אָתָא קוֹמֵי אַבָּא בַּר בָּא וְאַכְשֵׁר. וְאַבָּא בַר בָּא פְּלִיג עַל שְׁמוּאֵל בְּרֵיהּ. אָמַר רִבִּי בָּא. שַׁנְיָיא הִיא הַכָּרַת הָעוּבָּר שַׁנְיָיא הִיא לֵידָתוֹ. הַכָּרַת הָעוּבָּר לַחֳדָשִׁים שְׁלֵימִין וְלֵידָתוֹ לֶחֳדָשִׁים מְקוּטָּעִין. תַּמָּן תַּנִּינָן. כַּמָּה הִיא קִישׁוּיֵיהּ. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. אֲפִילּוּ אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה יוֹם. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. דַּיָּיהּ חוֹדֶשׁ. רִבִּי יוֹסֵי וְרִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמְרִים. אֵין קִישׁוּי יוֹתֵר מִשְּׁתֵּי שַׁבָּתוֹת. רִבִּי יוֹסֵי בְּשֵׁם רִבִּי בָּא. זֹאת אוֹמֶרֶת שֶׁהָאִשָּׁה יוֹלֶדֶת לַחֳדָשִׁים מְקוּטָּעִין. דִּילְמָא כֵּן נִיתְנֵי שְׁלֹשִׁים יוֹם. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל זֹאת אוֹמֶרֶת שֶׁהָאִשָּׁה יוֹלֶדֶת לַחֳדָשִׁים שְׁלֵימִין. דְּתַנִּינָן דַּיָּיהּ חֳדָשָׁהּ.

רִבִּי יוּדָן בָּעֵי. סוֹף דָּבָר עַד שֶׁתֵּלֵד. לֹא אֲפִילּוּ הִפִּילָה.

אָמַר רִבִּי מָנָא. שְׁמָעִית בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. הִיא הַכָּרַת הָעוּבָּר הִיא לֵידָתוֹ. וְלֵית אֲנָא יָדַע מִן מַה שְׁמָעִית. אָמַר רִבִּי בָּא בַּר כֹּהֵן קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. רִבִּי יִרְמְיָה אָמְרָהּ. אָמַר לֵיהּ רִבִּי חִזְקִיָּה. לֹא אָמְרָהּ רִבִּי יִרְמְיָה. וְאִיקְפַּד רִבִּי יוֹסֵי לְקִיבְלֵיהּ. אָמַר. אִילּוּ יְהוֹשֻׁעַ שֶׁהָיָה קָשׁוּר לְמֹשֶׁה לֹא הָווּ אָמַר כֵּן וְהוּא אָמַר כֵּן. חָזַר וְאָמַר. אֵין. אָמְרָהּ. אֶלָּא כְּאֵינָשׁ דְּשָׁמַע מִילָּה וּמַקְשֵׁי עַלָּהּ. וְאַבָּא בַּר בָּא פְּלִיג עַל שְׁמוּאֵל בְּרֵיהּ. רִבִּי בְּרֶכְיָה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. לְעוֹלָם אֵין הָאִשָּׁה יוֹלֶדֶת אֶלָּא לְמָאתַיִם וְשִׁבְעִים וְאֶחָד אוֹ לְמָאתַיִם וְשִׁבְעִים וּשְׁנַיִם אוֹ לְמָאתַיִם וְשִׁבְעִים וּשְׁלֹשָׁה אוֹ לְמָאתַיִם וְשִׁבְעִים וְאַרְבָּעָה. אָמַר לֵיהּ רִבִּי מָנָא. מִנָּן שָׁמַע רִבִּי הָדָא מִילְתָא. אָמַר לֵיהּ

מִן רִבִּי בָּא. מִחְלָפָה שִׁיטָתֵיהּ דְּרִבִּי בָּא. תַּמָּן הוּא אָמַר. שַׁנְיֵיא הִוא הַכָּרַת הָעוּבָּר שַׁנְיֵיא הִיא לֵידָתוֹ. וְהָכָא הוּא אָמַר הָכֵין. רִבִּי בָּא בַּר זוּטְרָא מִשֵּׁם שְׁמוּאֵל. כָּל שֶׁהוּא בְהַרְבֶּה הֲרֵי הוּא בְאַרְבַּע.

רִבִּי חִייָה בַּר אַשִׁי הֲוָה יְתִיב קוֹמֵי רַב. חֲמִיתֵיהּ מִיבְעַת. אָמַר לֵיהּ. מַהוּ כֵן. אָמַר לֵיהּ. חָמָרְתִּי מְעַבְּרָה וְהִיא בְּעָיְיא מֵילַד וַאֲנָא בָּעֵי מִרְבַּעְתָּהּ דְּלָא תִצְטַנַּן. אָמַר לֵיהּ. אֵימָתַי עָלָה עָלֶיהָ הַזָּכָר. אָמַר לֵיהּ. בְּיוֹם פְּלָן. וְחָשַׁב אָמַר לֵיהּ. בְּעָיְיא הִיא עַד כְּדוֹן. וְתַנֵּי כֵן. הַפּוֹחֶתֶת אֵינָהּ פּוֹחֶתֶת מִימוֹת הַלְּבָנָה. וְהַמּוֹסֶפֶת אֵינָהּ מוֹסֶפֶת עַל יְמוֹת הַחַמָּה. מֵילְתֵיהּ דְּרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ פְּלִיגָא דְּמַר רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. בְּקוֹרֶת שֶׁלְּאַנְטוֹנִינוֹס הָיְתָה עוֹבֶרֶת וְהִרְבִּיעוּ שֶׁלְּבֵית רִבִּי מִמֶּנָּה שְׁזוּרִין. וְיֵשׁ מֵהֶן שֶׁיָּלְדוּ עַכְשָׁיו. וְיֵשׁ מֵהֶן שֶׁיָּלְדוּ לְאַחַר זְמָן. כְּאן בִּבְהֵמָה טְמֵיאָה וְכָאן בִּבְהֵמָה טְהוֹרָה. וְהָכְתִיב הֲיֵדַעְתָּ עֵת לֶדֶת יַעֲלֵי סָלַע חוֹלֶל אַיָּלוֹת תִּשְׁמוֹר. תִּסְפֹּר יָרְחִים תְּמַלֶּאנָה וְיָדַעְתָּ עֵת לִדְתָּנָה. אָמַר לֵיהּ. חַיָּה טְהוֹרָה כִּבְהֵמָה טְמֵאָה.

הלכה ד

משנה: אֵי זוֹ הִיא זְקִינָה. כָּל שֶׁעָבְרוּ עָלֶיהָ שָׁלֹשׁ עוֹנוֹת סָמוּךְ לְזִקְנָתָהּ. רִבִּי לְעָזָר אוֹמֵר כָּל אִשָּׁה שֶׁעָבְרוּ עָלֶיהָ שָׁלֹשׁ עוֹנוֹת דַּיָּיהּ שֶׁעָתָהּ. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. מְעוּבֶּרֶת וּמֵינִיקָה שֶׁעָבְרוּ עָלֶיהָן שָׁלֹשׁ עוֹנוֹת דַּיִּין שֶׁעָתָן.

הלכה: אֵי זוֹ הִיא זְקִינָה כולי. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. מַחְמַת הֶחָלָב הַדְּמִין מִסְתַּלְקִין. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. מַחְמַת הַצַּעַר הַדְּמִים מִסְתַּלְקִין. אַשְׁכְּחַת אָמַר קוּלַּת וְחוּמְרַת עַל דְּרִבִּי מֵאִיר קַלַּת וְחוּמְרַת עַל דְּרִבִּי יוֹסֵי. קוּלַּת עַל דְּרִבִּי מֵאִיר. שֶׁאִם הָיָה מוֹשֵׁךְ וְיוֹנֵק אַרְבַּע אוֹ חָמֵשׁ שָׁנִים דַּיָּיהּ שֶׁעָתָהּ. וְחוּמְרַת. שֶׁאִם נָתְנָה בְּנָהּ לְמֵינִיקָה וּגְמָלַתּוּ וָמֵת מָטַמָּא מֵעֵת לְעֵת. וְקוּלַּת עַל רִבִּי יוֹסֵי. שֶׁאִם נָתְנָה בְּנָהּ לְמֵינִיקָה וּגְמָלַתּוּ וָמֵת דַּיָּיהּ שֶׁעָתָהּ. וְחוּמְרַת. שֶׁאִם הָיָה מוֹשֵׁךְ וְיוֹנֵק אַרְבַּע אוֹ חָמֵשׁ שָׁנִים אָסוּר עַד כ"ד חוֹדֶשׁ. וְהָא רִבִּי מֵאִיר אָמַר. מָטַמָּא מֵעֵת לְעֵת. מָה. מִיַּד אוֹ לְכָשֶׁיִּפְסוֹק הַתִּינוֹק וְאֵינוֹ יָכוֹל לַחֲזוֹר. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. יוֹנֵק הוּא הַתִּינוֹק וְהוֹלֵךְ עַד כ"ד חֹדֶשׁ שְׁלֵימִין. מִיכָּן וְהֵילָךְ כְּיוֹנֵק שֶׁקֵּץ. דִּבְרֵי רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר. יוֹנֵק הוּא הַתִּינוֹק וְהוֹלֵךְ אֲפִילּוּ אַרְבַּע אוֹ חָמֵשׁ שָׁנִים וּמוּתָּר. פֵּירַשׁ אֵין מַחֲזִירִין אוֹתוֹ. עַד אֵיכָן. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. עַד מֵעֵת לְעֵת. רִבִּי חִזְקִיָּה רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. עַד שְׁלֹשָׁה יָמִים מֵעֵת לְעֵת. בַּמֶּה דְבָרִים אֲמוּרִים. בִּזְמַן שֶׁפֵּירַשׁ מִתּוֹךְ בּוּרְייוֹ. אֲבָל אִם פֵּירַשׁ מִתּוֹךְ חוֹלְייוֹ מַחֲזִירִין אוֹתוֹ מִיַּד. וּבְתִינוֹק שֶׁאֵינוֹ שֶׁל סַכָּנָה. אֲבָל בִּתִינוֹק שֶׁהוּא שֶׁל סַכָּנָה אֲפִילּוּ לְאַחַר כַּמָּה מַחֲזִירִין אוֹתוֹ מִיַּד.

זְקִינָה. אֵי זוֹ הִיא זְקִינָה. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. כָּל שֶׁקּוֹרִין אוֹתָהּ אִימָּא וְאֵינָהּ מַקְפֶּדֶת. וּבְדַעְתָּהּ הַדָּבָר תָּלוּי. אָמַר רִבִּי אָבִין כָּל שֶׁהִיא רְאוּיָה לְהִיקָּרוֹת אִימָּא.

תַּנֵּי. הָעֲבָדִים וְהַשְּׁפָחוֹת אֵין קוֹרִין אוֹתָן אַבָּא פְּלוֹנִי וְאִימָּא פְּלוֹנִית. שֶׁלְּבֵית רַבָּן גַּמְלִיאֵל הָיוּ קוֹרִין לְעַבְדֵיהֶן וּלְשִׁפְחוֹתֵיהֶן אַבָּא טָבִי וְאִמָּה טָבִיתָא.

תַּנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. יָלְדָה וְאַחַר כָּךְ נִתְגַּיְּרָה אֵין לָהּ דַּם טוּהַר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. וְיֵאוּת. אֵילּוּלֵי דְתַנִּיתָהּ רִבִּי הוֹשַׁעְיָה הֲוָות צְרִיכָה לוֹ. מֵאַחַר שֶׁאֵין לָהּ דָּמִים טְמֵאִין אֵין לָהּ דָּמִים טְהוֹרִין.

תַּנֵּי. הַגִּיּוֹרֶת וְהַשְּׁבוּיָה וְהַשִּׁפְחָה שֶׁנִּפְדּוּ וְשֶׁנִּתְגַּיְּירוּ וְשֶׁנִּשְׁתַּחְרְרוּ צְרִיכוֹת לְהַמְתִּין שִׁלְשָׁה חֲדָשִׁים. דִּבְרֵי רִבִּי יוּדָה. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. אֵינָן צְרִיכוֹת לְהַמְתִּין שְׁלשָׁה חֲדָשִׁים. וּבְדָמִים. רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. דַּיָּיהּ שָׁעָתָהּ. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. מְטַמֵּא מֵעֵת לְעֵת. אָמַר רִבִּי. נִרְאִין דִּבְרֵי רִבִּי יוֹסֵי בְּדָמִים וְדִבְרֵי רִבִּי יוּדָה בְּוָולָד. וְרִבִּי חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הֲלָכָה כְּרִבִּי יוֹסֵי. רִבִּי בָּא בַּר כֹּהֵן בְּעָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. דִּלְמָא כֵן מַה אָנָן אָמְרִין. רִבִּי יוּדָה וְרִבִּי יוֹסֵי אֵין הֲלָכָה כְּרִבִּי יוֹסֵי. אֶלָּא בְּגִין דְּמַר רִבִּי. נִרְאִין. וְלֹא כֵן אָמַר רִבִּי בָּא בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָה. כָּל מָקוֹם שֶׁשָּׁנָה רִבִּי. נִרְאִין. אַדַּיִּין הַמַּחֲלוֹקֶת בִּמְקוֹמָהּ. חוּץ מִן הָעִיגּוּל שֶׁלַּדְּבֵילָה. דְּאָהֳלֵי מוֹדֶה לְאָהֳלֵי וְאָהֳלֵי מוֹדֶה לְאָהֳלֵי. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. קַשְׁיתָהּ קוֹמֵי רִבִּי חֲנִינָה בְּרֵיהּ דְּרִבִּי אַבָּהוּ. וַאֲפִילּוּ דָבָר בָּרִיא שֶׁנִּבְעָלוּ. אָמַר לֵיהּ. וּסְתָם גּוֹיוֹת לֹא כִבְעוּלוֹת הֵן.

רִבִּי לְעֶזֶר אוֹמֵר. כָּל אִשָּׁה שֶׁעָבְרוּ עָלֶיהָ שָׁלֹשׁ עוֹנוֹת דַּיָּיהּ שָׁעָתָהּ. וְתַנֵּי עֲלָהּ. אָמְרוּ לוֹ. לֹא אָמְרוּ חֲכָמִים אֶלָּא זְקֵינָה. וְהָתַנֵּי. אָמַר רִבִּי לְעֶזֶר. מַעֲשֶׂה בְרִיבָה אַחַת בְּעִייתְלוֹ שֶׁהִפְסִיקָה שָׁלֹשׁ עוֹנוֹת וְלֹא רָאֲת וְאַחַר כָּךְ רָאֲת. וּבָא מַעֲשֶׂה לִפְנֵי חֲכָמִים וְאָמְרוּ. דַּיָּיהּ שָׁעָתָהּ. אָמְרוּ לוֹ. קָטָן הָיִיתָ. וְאֵין עֵדוּת לְקָטָן. פַּעַם אַחַת הוֹרָה רִבִּי כְּרִבִּי לְעֶזֶר וְהָיָה מְצַטְעֵר. אָמַר רִבִּי מָנָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. אִיתָא חָמֵי. בְּשָׁעָה שֶׁהוֹרָה כְּקוּלֵי רִבִּי מֵאִיר וּכְקוּלֵי רִבִּי יוֹסֵי לֹא הָיָה מְצַטְעֵר וְכָאן הָיָה מְצַטְעֵר. אָמַר לֵיהּ. תַּמָּן יְחִידִין אִינּוּן. אִית לָךְ מֵימַר. נִצְרְפָה דַּעְתּוֹ עִם רִבִּי מֵאִיר וְרִבּוּ עַל רִבִּי יוֹסֵי. נִצְרְפָה דַּעְתּוֹ עִם רִבִּי יוֹסֵי וְרִבּוּ עַל רִבִּי מֵאִיר. אִית לָךְ מֵימַר הָכָא. נִצְרְפָה דַּעְתּוֹ עִם רִבִּי לְעֶזֶר וְרִבּוּ עַל חֲכָמִים. וְלֹא עוֹד אֶלָּא דְּתַנֵּי עֲלָהּ. אָמְרוּ לוֹ. הוֹרַיִית שָׁעָה הָיְתָה.

רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. מְעוּבֶּרֶת וּמֵינִיקָה שֶׁעָבְרוּ עֲלֵיהֶן שָׁלֹשׁ עוֹנוֹת דַּיָּין שָׁעָתָן. וְתַנֵּי עֲלָהּ. יְמֵי עִיבּוּרָהּ וִימֵי מֵינִיקוּתָהּ מִצְטָרְפִין לִשְׁלֹשׁ עוֹנוֹת. דּוּ סָבַר מַעְיַין אֶחָד הוּא.

הלכה ה

משנה: בַּמָּה אָמְרוּ דַּיָּיהּ שָׁעָתָהּ. בִּרְאִייָה הָרִאשׁוֹנָה אֲבָל בִּשְׁנִייָה מְטַמְּאָה מֵעֵת לְעֵת. וְאִם רָאֲתָה הָרִאשׁוֹנָה מֵאוֹנֶס אַף הַשְּׁנִייָה דַּיָּיהּ שָׁעָתָהּ.

הלכה: בַּמָּה אָמְרוּ. דַּיָּיהּ שָׁעָתָהּ כולי. שְׁמוּאֵל אָמַר. לֹא שָׁנוּ אֶלָּא בְּתוּלָה וּזְקֵינָה. אֲבָל מְעוּבֶּרֶת וּמֵינִיקָה נוֹתְנִין לָהּ כָּל יְמֵי עִיבּוּרָהּ וְכָל יְמֵי מֵינִיקוּתָהּ. רַב וְרִבִּי יוֹחָנָן תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. הִיא בְתוּלָה הִיא זְקֵינָה הִיא מְעוּבֶּרֶת הִיא מֵינִיקָה. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. אַתְיָיא דְּרַב

וּדְרִבִּי יוֹחָנָן כְּרִבִּי חֲנִינָה וְכוּלְּהוֹן פְּלִיגִין עַל שִׁיטָּתֵיהּ דִּשְׁמוּאֵל. דְּמַר רִבִּי לְעָזָר בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָה. פַּעַם אַחַת הוֹרָה רִבִּי כְּקוּלֵי רִבִּי מֵאִיר וּכְקוּלֵי רִבִּי יוֹסֵי. הֵיךְ עֲבִידָא. הוּפַּר עוֹבָרָהּ וְאַחַר כָּךְ רָאָת. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. דַּיֶּיהָ שָׁעָתָהּ. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. מְטַמֵּא מֵעֵת לְעֵת. רָאָת רְאִיּוֹת הַרְבֵּה וְהִפְסִיקָה שָׁלֹשׁ עוֹנוֹת וְאַחַר כָּךְ רָאָת. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. מְטַמֵּא מֵעֵת לְעֵת. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. דַּיֶּיהָ שָׁעָתָהּ. וְאִם אוֹמֵר אַתְּ. נוֹתְנִין לָהּ כָּל יְמֵי עִיבּוּרָהּ וְכָל יְמֵי מֵינִיקוּתָהּ. לָמָּה לִי כְקוּלֵי רִבִּי יוֹסֵי. הָדָא דְּרִבִּי מֵאִיר קְלִילָא מִדְּרִבִּי יוֹסֵי. אָמַר רִבִּי מָנָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. אוֹ נֵימַר רִבִּי מֵאִיר וְרִבִּי יוֹסֵי דְּחָלְבָ. אָמַר לֵיהּ. בְּפֵירוּשׁ הָכֵין אִתְאֲמַרַת.

עַד כְּדוֹן בְּתִינוֹקֶת שֶׁהִגִּיעָה זְמַנָּהּ לִרְאוֹת. תִּינוֹקֶת שֶׁלֹּא הִגִּיעַ זְמַנָּהּ לִרְאוֹת וְרָאָת רְאִיּוֹת. רְאָיָיה רְאשׁוֹנָה דַּיֶּיהָ שָׁעָתָהּ. שְׁנָיָיה דַּיֶּיהָ שָׁעָתָהּ. שְׁלִישִׁית דַּיֶּיהָ שָׁעָתָהּ. מִיכָּן וְהֵילַךְ מְטַמֵּא מֵעֵת לְעֵת. רִבִּי יִרְמְיָה בְּשֵׁם רַב. שְׁלִישִׁית עַצְמָהּ מְטַמֵּא מֵעֵת לְעֵת. זְקֵינָה שֶׁהִפְסִיקָה שָׁלֹשׁ עוֹנוֹת דַּיֶּיהָ שָׁעָתָהּ. חָזְרָה וְהִפְסִיקָה שָׁלֹשׁ עוֹנוֹת וְאַחַר כָּךְ רָאָת דַּיֶּיהָ שָׁעָתָהּ. בִּשֶּׁלֹּא כְיוֹנָה מַחְמַת הַוָּוסָת. בְּשֶׁפָּחֲתָה אוֹ הוֹתִירָה. שֶׁאִילּוּ כְיוֹנָה נִקְבְּעָה וַוסָתָהּ.

רִבִּי יוּדָן בָּעֵי. רָאָת רְאָיָיה רְאשׁוֹנָה וּשְׁנָיָיה וְהִפְסִיקָה שָׁלֹשׁ עוֹנוֹת וְלֹא רָאָת וְאַחַר כָּךְ רָאָת. כְּוָוסָת אֲרוּכָּה הִיא שֶׁתְּטַמֵּא מֵעֵת לְעֵת. אוֹ כְּהֶפְסֵק עוֹנָה הִיא שֶׁתְּהֵא דַּיֶּיהָ שָׁעָתָהּ. אָמַר לֵיהּ רִבִּי יוֹסֵי. מַה אִם בְּשָׁעָה שֶׁעָשְׂתָה כִּבְדָמִין אַתְּ אָמַר. דַּיֶּיהָ שָׁעָתָהּ. כָּאן שֶׁלֹּא עָשְׂתָה כִּבְדָמִין לֹא כָּל שֶׁכֵּן. אָמַר לֵיהּ. וְאֵין כֵּינִי אֲפִילּוּ רָאָת רְאָיָיה אַחַת לֹא תְטַמֵּא מֵעֵת לְעֵת עַד שֶׁתִּרְאֶה שָׁלֹשׁ אַחַר הַפְסִיקָה. אָמַר לֵיהּ. דְּמָיָא לְוָוסָת אֲרוּכָּה.

כַּמָּה עוֹנָה נוֹתְנִין לָהּ. עוֹנָה בֵינוֹנִית. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ בְּשֵׁם רִבִּי יוּדָן נְשִׂיָיא. נוֹתְנִין לָהּ עוֹנָה בֵינוֹנִית שְׁלֹשִׁים יוֹם. וְיִתְּנוּ לָהּ עוֹנָה. מֵאַחַר שֶׁלֹּא נִתְבָּרְרָה בְדָמִים אֵין לָהּ עוֹנָה. וּמָהוּ שֶׁיְּהֵא לָהּ כְּתָמִין. חִזְקִיָּה אָמַר. מֵאַחַר שֶׁעָשְׂתָה כְּכֵד מַיִם יֵשׁ לָהּ כְּתָמִין. שְׁמוּאֵל אָמַר. אֲפִילּוּ כָּל הַסַּדִּין כּוּלּוֹ מָלֵא טִיפִּין שֶׁלְּדָם אֵין לָהּ כְּתָמִין. רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי יַנַּאי. אֲפִילּוּ רָאָת מֵאָה פְּעָם אֵין לָהּ כְּתָמִין. עַד אֵיכָן. עַד שֶׁתָּבוֹא לִימֵי הַנְּעוּרִים. וְאֵילּוּ הֵן יְמֵי הַנְּעוּרִים. מִשֶּׁתָּבִיא שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת. רִבִּי בָּא רִבִּי חִייָה רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹצָדָק. רוֹקָהּ טָהוֹר. מִדְרָסָהּ טָהוֹר. מַגָּעָהּ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים טָהוֹר. סָבְרִין מֵימַר. מֵעֵת לְעֵת.

הלכה ו

משנה: אַף עַל פִּי שֶׁאָמְרוּ דַּיֶּיהָ שָׁעָתָהּ צְרִיכָה לִהְיוֹת בּוֹדֶקֶת חוּץ מִן הַנִּידָּה וְהַיּוֹשֶׁבֶת לְדָם טוֹהַר. וְהַמְשַׁמֶּשֶׁת בָּעִדִּים חוּץ מִן הַיּוֹשֶׁבֶת עַל דַּם טוֹהַר וּבְתוּלָה שֶׁדָּמֶיהָ טְהוֹרִין. וּפַעֲמַיִם שֶׁהִיא צְרִיכָה לִהְיוֹת בּוֹדֶקֶת בְּשַׁחֲרִית וּבֵין הַשְּׁמָשׁוֹת וּבְשָׁעָה שֶׁהִיא עוֹבֶרֶת

לְשַׁמֵּשׁ אֶת בֵּיתָהּ. יְתֵירוֹת עֲלֵיהֶן הַכֹּהֲנוֹת בְּשָׁעָה שֶׁהֵן אוֹכְלוֹת בַּתְּרוּמָה. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אַף בְּשָׁעַת עֲבָרָתָן מִלֶּאֱכוֹל תְּרוּמָה.

הלכה: אַף עַל פִּי שֶׁאָמְרוּ דַּיְיהּ שָׁעָתָהּ כול'. כֵּינִי מַתְנִיתָא. חוּץ מִן הַנִּידָּה שֶׁלֹּא הִפְסִיקָה לָהּ טַהֲרָה. וְהַמְשַׁמֶּשֶׁת בָּעֲדִים. כֵּינִי מַתְנִיתָא. צְרִיכָה שֶׁתְּשַׁמֵּשׁ בָּעֲדִים. וּבְתוּלָה שֶׁדָּמְיָהּ טְהוֹרִין. כֵּינִי מַתְנִיתָא. תִּינוֹקֶת שֶׁלֹּא הִגִּיעַ זְמַנָּהּ לִרְאוֹת וְנִישֵּׂאת.

שְׁמוּאֵל אָמַר. לַיְלָה וְיוֹם עוֹנָה. וּמִקְצַת עוֹנָה כְּכוּלָּהּ. הִפְסִיקָה וְאַחַר כָּךְ רָאֵת טְמֵיאָה. שִׁינַּת מַרְאֵה דָמֶיהָ טְמֵיאָה. אָמַר רִבִּי זְעִירָה. בְּשֶׁלֹּא שִׁינַּת מַחֲמַת הַתַּשְׁמִישׁ. אֲבָל אִם שִׁינַּת מַחֲמַת הַתַּשְׁמִישׁ טְהוֹרָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. וּמַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן. וּבְתוּלָה שֶׁדָּמְיָהּ טְהוֹרִין. הָדָא אָמְרָה. שִׁינַּת מַחֲמַת תַּשְׁמִישׁ טְהוֹרָה. וְאִם אוֹמֵר אַתְּ. שִׁינַּת מַחֲמַת הַתַּשְׁמִישׁ תְּהֵא טְמֵאָה. וּתְשַׁמֵּשׁ בְּעֵד. שֶׁמָּא תְּשַׁנֶּה מַחֲמַת הַתַּשְׁמִישׁ וּתְהֵא טְמֵיאָה.

פַּעֲמַיִים הִיא צְרִיכָה לִהְיוֹת בּוֹדֶקֶת כול'. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. כְּנֶגֶד שְׁנֵי פְּעָמִים שֶׁהַיּוֹם מִשְׁתַּנֶּה עַל הַבְּרִיּוֹת.

רִבִּי לָעְזָר בְּשֵׁם רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. כָּל מָקוֹם שֶׁאָמְרוּ חֲכָמִים. בַּעֲלָהּ חַיָּיב בְּקָרְבָּן כְּנֶגְדָּהּ בְּטַהֲרוֹת טְמֵאוֹת. בַּעֲלָהּ פָּטוּר מִן הַקָּרְבָּן כְּנֶגְדָּהּ בְּטַהֲרוֹת טְהוֹרוֹת. בַּעֲלָהּ סָפֵק בְּקָרְבָּן כְּנֶגְדָּהּ בְּטַהֲרוֹת תְּלוּיוֹת. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק בָּעֵי. אִילּוּ זָקֵן וְיֶלֶד שֶׁהָיוּ מְהַלְכִין בְּטְרִיקְלִין. לֹא דָבָר בָּרִיא שֶׁהַזָּקֵן מְשַׁמֵּשׁ תְּחִילָּה. הָא אִם יֶלֶד אָתֵי וּמַטְעֵי בֵּיהּ. רִבִּי אָבוּן בְּשֵׁם רִבִּי יוּדָן. אֲנִי אוֹמֵר. שָׁם הָיָה. בֵּיאָה הִיא שֶׁהִיא סוֹתֶמֶת. בְּרַם הָכָא. אִילּוּ הָוָה שָׁם מִי מְעַכְּבוֹ שֶׁלֹּא לָצֵאת. מַתְנִיתָא פְּלִיגָא עַל רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. פֵּירְשָׁה וְרָאַת הִיא טְמֵיאָה וְכוּלָּן טְהוֹרוֹת. מַתְנִיתָא פְּלִיגָא עַל בַּר פְּדָיָה. רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. אַף בְּשָׁעַת עֲבָרָתָן מִלּוֹכַל בַּתְּרוּמָה.

לֵייְדָא מִילָּה. לֹא שֶׁאִם תִּרְאֶה תְּהֵא מְטַמְּאָה לְמַפְרֵעַ. אָמַר רִבִּי עֶזְרָא קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. תִּיפְתָּר בְּאִשָּׁה שֶׁאֵין לָהּ וֶוסֶת. אָמַר לֵיהּ. כֵּן אָמַר רִבִּי יוֹסֵי רִבִּי. כָּל מַה דַּאֲנָן קַיָּימִין הָכָא בְּאִשָּׁה שֶׁיֵּשׁ לָהּ וֶוסֶת אֲנָן קַיָּימִין. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. סָלְקַת מַתְנִיתָא. עַד כָּאן בְּאִשָּׁה שֶׁיֵּשׁ לָהּ וֶוסֶת. מִיכָּן וְאֵילַךְ. בְּאִשָּׁה שֶׁאֵין לָהּ וֶוסֶת. וַאֲפִילּוּ תֵּימַר. לֹא סָלְקַת מַתְנִיתָא. אֶלָּא כָּל מַה דַּאֲנָן קַיָּימִין הָכָא בְּאִשָּׁה שֶׁיֵּשׁ לָהּ וֶוסֶת אֲנָן קַיָּימִין. וּמָה עֲבִיד לָהּ בַּר פְּדָיָה. חֲלוּקִין עַל רִבִּי יוּדָה.

פרק ב

הלכה א

משנה: כָּל הַיָּד הַמַּרְבָּה לִבְדּוֹק בַּנָּשִׁים מְשׁוּבַּחַת וּבָאֲנָשִׁים תִּיקְצֵץ. הַחֵרֶשֶׁת וְהַשּׁוֹטָה וְהַסּוֹמָה וְשֶׁנִּטְרְפָה דַּעְתָּהּ אִם יֵשׁ לָהֶן פִּיקְחוֹת מַתְקִינוֹת אוֹתָן וְאוֹכְלוֹת בַּתְּרוּמָה. דֶּרֶךְ

בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל מְשַׁמְּשׁוֹת בְּעִדִּים אֶחָד לוֹ וְאֶחָד לָהּ וְהַצְּנוּעוֹת מַתְקִינוֹת לָהֶן שְׁלִישִׁית אֶחָד לְהַתְקִין אֶת הַבַּיִת.

הלכה: כָּל הַיּוֹד הַמַּרְבָּה לִבְדּוֹק בַּנָּשִׁים מְשׁוּבַּחַת כול'. כֵּינִי מַתְנִיתָא. כָּל הַמַּרְבֶּה לִיתֵּן יָדוֹ עַל עֵינוֹ מַרְבֶּה לְהוֹצִיא דְמָעָה. רִבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר. תִּיקָּצֵץ עַל טִיבּוּרוֹ. אָמְרוּ לוֹ. וַהֲרֵי כְרִיסוֹ נִבְקַעַת. אָמַר לָהֶן. לְכָךְ אֲנִי אוֹמֵרְתִּי. שֶׁמּוֹתוֹ שֶׁלָּזֶה יָפִין לוֹ מֵחַיָּיו. חֲבֵרַיָּיא אָמְרִין. רִבִּי טַרְפוֹן מְקַלְקְלוֹ קְלָלָה שֶׁהִיא נוֹגַעַת בְּגוּפוֹ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. לֹא בָא אֶלָּא לְפָרֵשׁ שֶׁאָסוּר לְמַשְׁמֵשׁ מִן הַטִּיבּוּר וּלְמַטָּן. הָדָא דְתֵימַר לְעִנְיַן שִׁכְבַת זֶרַע. אֲבָל לְעִנְיַן זִיבָה כָּל הַמַּרְבֶּה לִבְדּוֹק מֵחֲבֵירוֹ מְשׁוּבָּח מֵחֲבֵירוֹ.

צְנוּעוֹת הָיוּ בּוֹדְקוֹת עַל כָּל חֲבִית וְחֲבִית וְעַל כָּל כִּכָּר וְכִכָּר. מַעֲשֶׂה בְּטַבִּיתָה שֶׁפָּחֲתוּ שֶׁלְּרַבָּן גַּמְלִיאֵל שֶׁהָיְתָה מַכְתֶּפֶת יֵינוֹת לִנְסָכִין וְהָיְתָה בוֹדֶקֶת עַל כָּל חֲבִית וְחֲבִית. אָמְרָה לוֹ. רִבִּי. רָאִיתִי כֶתֶם. וְנִזְדַּעְזַע רַבָּן גַּמְלִיאֵל. אָמְרָה לוֹ. בּוֹדֶקֶת הָיִיתִי עַל כָּל חֲבִית וְחֲבִית וְלֹא נִטְמֵיתִי אֶלָּא עַל חֲבִית זוֹ בִּלְבַד.

אָמְרוּן בְּשֵׁם רִבִּי יַנַּאי. אֵין כָּן סוֹמָה. וְקָמַת. אָמְרוּן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֵּרִבִּי חֲנִינָה. אֵין כֵּן סוֹמָה. וְקָמַת. רִבִּי אִילָא רִבִּי יוֹסֵי בָּן חֲנִינָה בְּשֵׁם דְּבֵית רִבִּי יַנַּאי. אֵין כֵּן סוֹמָה.

אָמַר רִבִּי יַנַּאי. אַף הָרִאשׁוֹנָה נִקְרֵאת צְנוּעָה. תַּנִּינָן צְרִיכוֹת בּוֹדְקוֹת. וְאַתְּ אָמַר הָכֵין. אָמַר רִבִּי אִילָא. לְהוֹדִיעֲךְ שֶׁכָּל מִי שֶׁהוּא מְקַיֵּים דִּבְרֵי חֲכָמִים נִקְרָא צָנוּעַ.

רִבִּי יִרְמְיָה בְּשֵׁם רַב. בָּדְקָה בְיָד שֶׁאֵינָהּ בְּדוּקָה אוֹ שֶׁהִטִּיחַ גּוּפָהּ לְבֵית תּוֹרְפָּהּ חֶזְקַת הַגּוּף כְּבָדוּק הוּא. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן. נִמְצָא עַל שֶׁלּוֹ טְמֵאִין וְחַיָּיבִין בְּקָרְבָּן. לֹא שֶׁכָּל הַגּוּף בְּחֶזְקַת בָּדוּק. אָמַר רִבִּי חֲנִינָה. תִּיפְתָּר שֶׁבָּדַק. וְאִיקְפַּד רִבִּי זְעִירָא. אָמַר. וְדַרְכּוֹ לְכֵן. רִבִּי זְעִירָה בְּשֵׁם רַב יִרְמְיָה. עַד כְּגְרִיס הִיא תוֹלָה. יוֹתֵר מִיכֵּן צְרִיכָה מַתְלָא. אָמְרִין. חָזַר בֵּיהּ רַב יִרְמְיָה. אָמְרִין. כַּד שְׁמַע מִילֵּיהוֹן דְּרַבָּנִן חָזַר בֵּיהּ. רִבִּי מְשַׁבֵּחַ לְרִבִּי חָמָא אֲבוֹי דְּרִבִּי הוֹשַׁעְיָה קוֹמֵי רִבִּי יִשְׁמָעֵאל בֵּירִבִּי יוֹסֵי. רִבִּי חָמָא אֲבוֹי דְּרִבִּי הוֹשַׁעְיָה בָּעָא קוֹמֵי רִבִּי יִשְׁמָעֵאל בֵּירִבִּי יוֹסֵי. בָּדְקָה בְיָד שֶׁאֵינָהּ בְּדוּקָה אוֹ שֶׁהִטִּיחַ גּוּפָהּ לְבֵית תּוֹרְפָּהּ. אָמַר לֵיהּ. כִּדְבָרֵי מִי אַתְּ שׁוֹאֲלִינִי. כִּדְבָרֵי הָרַב כִּדְבָרֵי הַתַּלְמִיד. אָמַר לֵיהּ. אַבָּא אָמַר כֶּתֶם. וְרִבִּי אוֹמֵר רְאִייָה. אָמַר לֵיהּ. דֵּין הוּא דְּאָתְּ מְשַׁבַּח בֵּיהּ. אָמַר רִבִּי זְעִירָה. הַנֵּי לְבַר נַשׁ מִישְׁמוֹעַ טַעֲמֵיהּ דְּרַבֵּיהּ.

בָּדְקָה וְהִנִּיחָתוּ בְּקֻפְצָה שֶׁל זְכוּכִית. רִבִּי חִייָה אוֹמֵר. כֶּתֶם. וְרִבִּי אוֹמֵר. רְאִייָה. הָתִיב רִבִּי חִייָה לְרִבִּי. וַאֲתְּ אֵין אַתְּ נוֹתֵן לָהּ מִיתְלָא. אָמַר רִבִּי בּוּן בַּר חִייָה. טַעֲמָא דְרִבִּי. דֶּרֶךְ קֻפְצִיּוֹת בְּדוּקוֹת מִן הַשְּׁרָצִין וְאֵינָן בְּדוּקוֹת מִן הַמַּאֲכוֹלֶת. עַד כְּגְרִיס הִיא תוֹלָה. יוֹתֵר מִיכֵּן בְּמַה יֵשׁ לִתְלוֹת בָּהּ.

הלכה ב

משנה: נִמְצָא עַל שֶׁלּוֹ טְמֵאִין וְחַיָּיבִין בְּקָרְבָּן. נִמְצָא עַל שֶׁלָּהּ אֲוִוותֵיאוֹס טְמֵאִין וְחַיָּיבִין בְּקָרְבָּן. נִמְצָא עַל שֶׁלָּהּ לְאַחַר זְמָן טְמֵאִין בְּסָפֵק וּפְטוּרִין מִן הַקָּרְבָּן.

הלכה: נִמְצָא עַל שֶׁלּוֹ טְמֵאִין כול'. וְתַנֵּי עַלָּהּ. בֵּין הֵיוּתֵיאוֹס בֵּין שֶׁלֹּא הֵיוּתֵיוֹס נִמְצָא עַל שֶׁלּוֹ.

הֵיוּתֵיאוֹס טְמֵאִין. הֵיוּתֵיאוֹס לְקִינּוּחַ אָמְרוּ וְאֵין הֵיוּתֵיאוֹס לִבְדִיקָה. רַב הוּנָא אָמַר. כְּדֵי שֶׁתְּקַנֵּחַ פִּי הַבֵּית מִבַּחוּץ אֲבָל לֹא מַה שֶׁבַּחֲדָרִין וְלֹא מַה שֶׁבַּסְּדָקִין. בְּעוֹן קוֹמֵי רַב נַחְמָן בַּר יַעֲקֹב. מַהוּ שֶׁתְּהֵא צְרִיכָה בְּדִיקָה בְּתוֹךְ כְּדֵי הֵיוּתֵיאוֹס. אָמַר רִבִּי בָּא. אִם אוֹמֵר אַתְּ שֶׁתְּהֵא צְרִיכָה בְּדִיקָה בְּתוֹךְ כְּדֵי הֵיוּתֵיאוֹס בָּטֵל הֵיוּתֵיאוֹס. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן. אִם אוֹמֵר אַתְּ שֶׁתְּהֵא צְרִיכָה בְּדִיקָה בְּתוֹךְ כְּדֵי הֵיוּתֵיאוֹס וְלֹא כִפְקִידָה הִיא לְמָעֵט מֵעֵת לְעֵת. וְתַנִּינָן. הַפְּקִידָה הִיא מְמָעֵט מֵעֵת לְעֵת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן. מָשָׁל לְשַׁמָּשׁ וְעֵד שֶׁהָיוּ עוֹמְדִין אַחַר הַשִּׁקּוּף. יָצָא הַשַּׁמָּשׁ וְנִכְנַס הָעֵד זֶה הֵיוּתֵיאוֹס.

וּפְטוּרִין מִן הַקָּרְבָּן. וּפְטוּרִין מִן הַחַטָּאת וְחַיָּיבִין בְּאָשָׁם תָּלוּי.

הלכה ג

משנה: אֵיזֶהוּ לְאַחַר זְמָן. כְּדֵי שֶׁתֵּרֵד מִן הַמִּיטָּה וְתָדִיחַ אֶת פָּנֶיהָ וְאַחַר כָּךְ מְטַמֵּא מֵעֵת לְעֵת וְאֵינָהּ מְטַמֵּא אֶת בּוֹעֲלָהּ. רִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר מְטַמֵּא אֶת בּוֹעֲלָהּ. וּמוֹדִין חֲכָמִים לְרִבִּי עֲקִיבָה בָּרוֹאָה כֶתֶם שֶׁהִיא מְטַמֵּא אֶת בּוֹעֲלָהּ.

הלכה: אֵיזֶהוּ לְאַחַר זְמָן כול'. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן. אֵין זֶה אַחַר זְמָן אֶלָּא אַחַר אַחַר זְמָן. וְאֵיזֶהוּ לְאַחַר זְמָן. כְּדֵי שֶׁתִּפְשׁוֹט אֶת יָדָהּ וְתִיטוֹל אֶת הָעֵד מִתַּחַת הַכָּר. אֲבָל אַחַר אַחַר זְמָן בַּעֲלָהּ טָהוֹר.

רִבִּי לָעְזָר בְּשֵׁם רַב. דִּבְרֵי חֲכָמִים שֶׁהֵן בְּשִׁיטַת רִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. חֲכָמִים מַמָּשׁ. מַאי כְּדוֹן. חֲבֵרַיָּיא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. נֵילַף הָדָא דְרַבָּנָן מִן דִּרְבִּי עֲקִיבָה. כְּמַה דְרִבִּי עֲקִיבָה אָמַר. מְטַמֵּא אֶת בּוֹעֲלָהּ וְאֵינָהּ מְקוּלְקֶלֶת לְמִינְיָינָהּ. כֵּן רַבָּנָן אָמְרִין. מְטַמֵּא אֶת בּוֹעֲלָהּ וְאֵינָהּ מְקוּלְקֶלֶת לְמִינְיָינָהּ.

הלכה ד

משנה: כָּל הַנָּשִׁים בְּחֶזְקַת טְהָרָה לְבַעֲלֵיהֶן. הַבָּאִין מִן הַדֶּרֶךְ נָשֵׁיהֶן לָהֶן בְּחֶזְקַת טְהָרָה. בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים צְרִיכָה שְׁנֵי עִידִּים עַל כָּל תַּשְׁמִישׁ וְתַשְׁמִישׁ אוֹ תְשַׁמֵּשׁ לְאוֹר הַנֵּר. בֵּית הִילֵּל אוֹמְרִים דַּיָּיהּ בִּשְׁנֵי עִידִּים כָּל הַלַּיְלָה.

הלכה: אַבָּא בַּר יִרְמְיָה כַּהֲנָא בְשֵׁם שְׁמוּאֵל. כָּל אִשָּׁה שֶׁאֵין לָהּ וָוסָת אֲסוּרָה לְבִיתָהּ עַד שָׁעָה שֶׁתִּבְדּוֹק. וְהָתַנִּינָן. כָּל הַנָּשִׁים בְּחֶזְקַת טְהָרָה לְבַעֲלֵיהֶן. פְּתַר לָהּ. בַּבָּאִין מִן הַדֶּרֶךְ.

וְהָתַנִּינָן. הַבָּאִין מִן הַדֶּרֶךְ נְשֵׁיהֶם לָהֶם בְּחֶזְקַת טְהֲרָה. אָמַר רִבִּי בּוּן בַּר חִייָה. תִּיפְתָּר שֶׁבָּא וּמְצָאָהּ עֵירָה. וְהָתַנֵּי. בֵּין שֶׁמְּצָאָהּ עֵירָה בֵּין שֶׁמָּצְאָה יְשֵׁינָה. אָמַר רִבִּי בָּא. תִּיפְתָּר שֶׁהִנִּיחָהּ בְּחֶזְקַת טְהֲרָה. כַּמָּה עוֹנָה נוֹתְנִין לָהּ. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. נוֹתְנִין לָהּ עוֹנָה בֵּינוֹנִית שְׁלֹשִׁים יוֹם. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. שׁוֹנֶה אֲנִי אֲפִילוּ לְאַחַר שָׁלֹשׁ שָׁנִים מוּתָּר. וּבְלָבַד בְּאִשָּׁה שֶׁיֵּשׁ לָהּ וָוֶסֶת. אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ. וְהִיא שֶׁשָּׁהֲת אַחַר וָוסְתָּהּ שִׁבְעַת יָמִים. וְחָשׁ לוֹמַר. שֶׁמָּא לֹא טָבְלָה. אָמַר רִבִּי חֲנִינָה. זֹאת אוֹמֶרֶת שֶׁאָסוּר לְאִשָּׁה לִשְׁהוֹת בְּטוּמְאָתָהּ. שְׁמוּאֵל בַּר אַבָּא בְעֵי. אֲפִילוּ דָבָר בָּרִיא שֶׁיִּלְדָּה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. כָּךְ אָנוּ אוֹמְרִים. אֲפִילוּ נִטְמֵאת. אֶלָּא כְּיוָן שֶׁיִּלְדָּה בְּטָלָה חֶזְקָתָהּ. אַף הָכָא. כְּיוָן שֶׁטִּימְּאַת בָּטְלָה חֶזְקָתָהּ.

בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים. צְרִיכָה שְׁנֵי עִדִּים עַל כָּל תַּשְׁמִישׁ וְתַשְׁמִישׁ אוֹ תְּשַׁמֵּשׁ לְאוֹר הַנֵּר. וְלֹא כֵן תַּנֵּי. הַמְשַׁמֵּשׁ מִיטָּתוֹ לְאוֹר הַנֵּר הֲרֵי זֶה מְגוּנֶּה. כֵּינִי מַתְנִיתָא. תְּשַׁמֵּשׁ וְתִבְדּוֹק לְאוֹר הַנֵּר. רִבִּי זְעִירָה רַב חִייָה בַּר אַשִּׁי בְּשֵׁם רַב. שִׁימְּשָׁהּ בְּעַד אֲסוּרָה לְבֵיתָהּ. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. בְּשָׁעָה שֶׁהוֹכִיחָהּ קַיָּים מוּתֶּרֶת וּבְשָׁעָה שֶׁאֵין הוֹכִיחָהּ קַיָּים לֹא כָל שֶׁכֵּן. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. תַּמָּן אַתְּ יָכוֹל לַעֲמוֹד עָלָיו. בְּרַם הָכָא אֵין אַתְּ יָכוֹל לַעֲמוֹד עָלָיו.

הלכה ה

משנה: מָשָׁל מָשְׁלוּ חֲכָמִים בָּאִשָּׁה. הַחֵדֶר וְהַפְּרוֹזְדוֹר וְהָעֲלִייָה. דַּם הַחֵדֶר טָמֵא. נִמְצָא בַּפְּרוֹזְדוֹר סְפֵיקוֹ טָמֵא מִפְּנֵי שֶׁחֶזְקָתוֹ מִן הַמָּקוֹר.

הלכה: מָשָׁל מָשְׁלוּ חֲכָמִים בָּאִשָּׁה כול'. כֵּינִי מַתְנִיתָא. דַּם הַחֵדֶר טָמֵא וְדַם עֲלִייָה טָהוֹר. רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. הַחֵדֶר לִפְנִים מִן הַפְּרוֹזְדוֹר וְהָעֲלִייָה נְתוּנָה עַל גַּבֵּי הַחֵדֶר עַד חֲצִי פְּרוֹזְדוֹר וּפִיתְחָהּ שֶׁלָּעֲלִייָה פְּתוּחַ לַפְּרוֹזְדוֹר. רַב נַחְמָן בַּר רַב יִצְחָק שָׁאַל לְרַב חוּנָה. מַתְנִיתָא בְּשֶׁנִּמְצָא מְפֻתָּח עֲלִייָה וְלִפְנִים. אָמַר לֵיהּ. אִם בְּשֶׁנִּמְצָא מְפֻתָּח עֲלִייָה וְלִפְנִים בְּוַדַּאי הִיא. אֶלָּא כֵן אָנָן קַיָּימִין. בְּשֶׁנִּמְצָא מְפֻתָּח עֲלִייָה וְלַחוּץ. מִילֵּיהוּן דְּרַבָּנָן פְּלִיגִין. דָּמַר רִבִּי יוֹחָנָן. שְׁלֹשָׁה הֵן שֶׁהֵן כְּסָפֵק וְעָשׂוּ אוֹתָן כְּוַדַּאי. וְאֵילּוּ הֵן. הַמַּפֶּלֶת יָד חֲתוּכָה וְרֶגֶל חֲתוּכָה. וְשֵׁילְיָא. וְדָם הַנִּמְצָא בַּפְּרוֹזְדוֹר. מָה אֲנָן קַיָּימִין. אִם בְּשֶׁנִּמְצָא מְפֻתָּח עֲלִייָה וְלִפְנִים כְּוַדַּאי הִיא. אֶלָּא כֵן אָנָן קַיָּימִין. בְּשֶׁנִּמְצָא מְפֻתָּח עֲלִייָה וְלַחוּץ. רִבִּי אַבָּא בְּרִיהּ דְּרִבִּי פַּפַּי בְּעָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. תַּנִּינָן כַּמָּה סְפֵיקוֹת וְאַתְּ אָמַר הָכֵין. אָמַר לֵיהּ מַה דָּמַר רִבִּי יוֹחָנָן בְּאִשָּׁה.

הלכה ו

משנה: חֲמִשָּׁה דָמִים טְמֵאִים בָּאִשָּׁה הָאָדוֹם וְהַשָּׁחוֹר וּכְקֶרֶן כַּרְכּוֹם וּכְמֵימֵי אֲדָמָה וְכַמָּזֵג. בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים אַף כִּימֵי תִּלְתָּן וּכְמֵימֵי בְּשָׂר צָלִי וּבֵית הִלֵּל מְטַהֲרִין. הַיָּרוֹק

עֲקַבְיָה בֶּן מַהֲלַלְאֵל מְטַמֵּא וַחֲכָמִים מְטַהֲרִים. אָמַר רִבִּי מֵאִיר אִם אֵינוֹ מְטַמֵּא מִשּׁוּם כֶּתֶם מְטַמֵּא מִשּׁוּם מַשְׁקֶה. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר לֹא כָךְ וְלֹא כָךְ.

הלכה: חֲמִשָּׁה דְמִים טְמֵאִים בָּאִשָּׁה כול'. רַב וְרִבִּי יוֹחָנָן תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. אַרְבָּעָה דְמִים הֵן. אָדוֹם הוּא שֶׁהוּא לוֹקֶה וְנַעֲשֶׂה שָׁחוֹר. שְׁמוּאֵל אָמַר. שָׁחוֹר בָּא מִכּוּחָן. מְנַיִין לַחֲמִשָּׁה דְמִים טְמֵאִין מִן הַתּוֹרָה. אָמַר רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. וְהִיא גִילְתָה אֶת מְקוֹר דָּמֶיהָ. וְטָהֲרָה מְמְקוֹר דָּמֶיהָ. דָּם יִהְיֶה זוֹבָהּ בִּבְשָׂרָהּ. וְהָא וְאִשָּׁה כִּי יָזוּב זוֹב דָּמָהּ מִינְהוֹן הוּא. אֶלָּא שֶׁבָּא עָלֶיהָ בִּימֵי זִיבָתָהּ וְעָשָׂה אוֹתָהּ זִיבָה. וּמְנַיִין שֶׁיֵּשׁ דָּמִים טְמֵאִין וְיֵשׁ דָּמִים טְהוֹרִין. רִבִּי חָמָא בַּר יוֹסֵף בְּשֵׁם רִבִּי הוֹשַׁעְיָא. כְּתִיב כִּי יִפָּלֵא מִמְּךָ דָּבָר לְמִשְׁפַּט בֵּין דָּם לְדָם אֵין כְּתִיב כָּאן אֶלָּא בֵּין דָּם לְדָם. מִיכָּן שֶׁיֵּשׁ דָּמִים טְמֵאִין וְיֵשׁ דָּמִים טְהוֹרִין.

בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים אַף כִּמֵימֵי תִּלְתָּן וּכְמֵימֵי בָּשָׂר צָלִי. הֲרֵי שִׁבְעָה. דּוֹמִין הֵן לְמֵימֵי אֲדָמָה. רִבִּי יוֹסֵי בְּשֵׁם רַב חֲבֵרַיָּיא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. לֹא טִימֵּא רִבִּי מֵאִיר אֶלָּא שֶׁנִּגַּע בּוֹ עֲקִיבָה. וְיִטַמֵּא כְּמֵימֵי תִּלְתָּן וּכְמֵימֵי בָּשָׂר צָלִי שֶׁנִּגְּעוּ בָהֶן בֵּית שַׁמַּי. אוֹמְרִין הֵן. דּוֹמִים לְמֵימֵי אֲדָמָה. דָּם טָהוֹר מַכְשִׁיר. דָּם טָמֵא אֵינוֹ מַכְשִׁיר.

הלכה ז

משנה: אֵי זֶהוּ הָאָדוֹם כְּדַם הַמַּכָּה. הַשָּׁחוֹר כְּחֶרֶת. דִּיהֵא מִיכֵּן טָהוֹר. וּכְקֶרֶן כַּרְכּוֹם כַּבָּרוּר שֶׁבּוֹ. וּכְמֵימֵי אֲדָמָה מִבִּקְעַת בֵּית כֶּרֶם וּמִצִּיף מַיִם. וְכַמֶּזֶג שְׁנֵי חֲלָקִים מַיִם וְאֶחָד יַיִן מִן הַיַּיִן הַשָּׁרוֹנִי.

הלכה: אֵי זֶהוּ הָאָדוֹם כול'. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי עוּלָּא דְקַיְסָרִין בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָה רִבִּי בָּא בְשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן מְנַסְיָא. כְּדַם הַמַּכָּה שֶׁלָּקְת וְשִׁנְּת. אָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר סוֹסַיי קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. וּמַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן. אָדוֹם כְּדַם הַמַּכָּה. רִבִּי יִצְחָק בַּר נַחְמָן וְרִבִּי אֶבְדִּומָא דְמִן חֵיפָא הֲווֹן יָתְבִין. אָתָא חַד בַּר נַשׁ. אָמַר רִבִּי יִצְחָק בַּר נַחְמָן לְרִבִּי אֶבְדִּומָא. קָרוֹב הוּא זֶה לָבוֹא לִדַם נִידָּה. מַה וּפְלִיג. שֶׁאִילּוּ יְשִׁנָּה הֲוָה כְּדַם הַנִּידָּה.

וְהַשָּׁחוֹר כְּחֶרֶת. כֵּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. רִבִּי בָּא בְּשֵׁם רַב יְהוּדָה. נוֹטֵל אֶת הַחֶרֶת וְנוֹתֵן עַל גַּבֵּי עוֹר לָבָן. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן אָמַר. עַל גַּבֵּי עוֹר צָבוּעַ. רִבִּי זְעִירָא בְּשֵׁם רַבָּנִן. שָׁחוֹר כְּעוֹרֵב שָׁחוֹר כְּעֵנָב שָׁחוֹר כְּזֶפֶת טָהוֹר. חֲבֵרַיָּיא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. שָׁחוֹר כִּדְיוֹ טָהוֹר. רִבִּי אִמִּי בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. כְּפִלְיוֹן שֶׁלְּרֹאשׁ הַבָּא מִמְּדִינַת הַיָּם טָמֵא. רִבִּי זְעִירָא בְּעָא קוֹמֵי רִבִּי אִמִּי. כָּל הַלֵּין מִילַּייָא לְעוּבְדָא. אָמַר לֵיהּ. אִין. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. כּוּלְּהוֹן דִּיהֵא מִיכֵּן טָהוֹר. עָמוֹק מִיכֵּן טָמֵא. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. כּוּלְּהוֹן דִּיהֵא מִיכֵּן טָהוֹר. עָמוֹק מִיכֵּן טָהוֹר חוּץ מִשָּׁחוֹר. מַתְנִיתָא מְסַיְיעָה לְרִבִּי יוֹחָנָן. דְּתַנִינָן. וְהַשָּׁחוֹר כְּחֶרֶת טָמֵא. דִּיהֵא מִיכֵּן טָהוֹר. הָא עָמוֹק מִיכֵּן טָמֵא. לֹא אָמְרִינָן אֶלָּא שָׁחוֹר. הָא כּוּלְּהוֹן אֲפִילּוּ עָמוּקִין מִיכֵּן טְהוֹרִין. קַרְתֵּיהּ דְּרַב

יְהוּדָה כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. וְרַב יְהוּדָה כְּרִבִּי יוֹחָנָן. תַּנֵּי בַּר קַפָּרָא וּמְסַיֵּיעַ לְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ וְלָא עָבְדִין עוֹבְדָא דִּכְוָותֵיהּ. דְּרִבִּי חֲנִינָה מָזַג מֶזֶג לְבַר קַפָּרָא. אָמַר לֵיהּ. כְּזֶה מָהוּ. אָמַר לֵיהּ. טָמֵא. אַדְהֵיתֵיהּ. אָמַר לֵיהּ. טָהוֹר. אָמַר לֵיהּ. יְהֵא שְׁלָמָא לְגַבְרָא דְּטָעָה בְּפוּמֵיהּ וְלָא טָעֵי בְּעַיינוֹי. הֲוֹון בְּעֵי מֵימַר. מֵאן דָּמַר. טָהוֹר. בְּמִצַּחֲצֵחַ. וּמַאן דְּאָמַר. טָמֵא. בְּשֶׁאֵינוֹ מְצַחֲצֵחַ. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. מַעֲשֶׂה בְאִשָּׁה אַחַת מִשֶּׁלְבֵית רִבִּי שֶׁהָיְתָה רוֹאָה דָּמִים שְׁחוֹרִין. אָתָא עוֹבְדָא קוֹמֵי רִבִּי יַעֲקֹב בַּר זַבְדִּי וְקוֹמֵי רִבִּי יִצְחָק בַּר טָבְלַיי וּבִיקְשׁוּ לְטַמּוֹתָהּ. אָמַר לוֹן רִבִּי חֶלְבּוֹ. כֵּן אָמַר רַב חוּנָה בְּשֵׁם רַב. שְׁחוֹר מַקְדִּיר טָהוֹר. מְצַחֲצֵחַ טָמֵא. לֹא אָמַר אֶלָּא שְׁחוֹר. הָא כּוּלְהוֹן אֲפִילּוּ מְצַחֲצְחִין טְהוֹרִין.

וּכְקֶרֶן כַּרְכּוֹם כַּבָּרוּר שֶׁבּוֹ. כְּלַח וְלֹא כְיבֵשׁ. כְּעֶלְיוֹן וְלֹא כְתַחְתּוֹן. בְּרוֹאֶה אֵת הַצֵּל וְלֹא בְרוֹאֶה אֶת הַחַמָּה. רִבִּי אַבָּהוּ אַיְיתִי קוֹמֵי רִבִּי לָעְזָר בְּאִילֵּין קוֹזְקַזְתְּהוֹן. אָמַר לֵיהּ. כְּבָר דָּהוּא מַרְאָיו. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר זַבְדִּי אַיְיתִי קוֹמֵי רִבִּי אַבָּהוּ דַּם שְׂעִיר בָּאָדוֹם. וְדַם דָּגִים בְּשָׁחוֹר. אָמַר לֵיהּ. כְּבָר דָּהוּא מַרְאָיו.

וּכְמֵימֵי אֲדָמָה מִבְּקִעַת בֵּית כֶּרֶם מֵיצַף מַיִם. רִבִּי חֲנִינָה וְרִבִּי יוֹנָתָן תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. מֵיצַף מַיִם עַל גַּבֵּי מַטְלִית.

וְכַמֶּזֶג. אָבָא בַּר חָנָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. כּוֹס מָזוּג נִרְאֶה מִבַּחוּץ. הֲוֹון בָּעֵיי מֵימַר. כְּגוֹן אִילֵּין כַּסָּיֵיא טִיבָּרֵייאָה. אָמַר רִבִּי אֶבְדּוּמָא דְּצִיפּוֹרִין קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. כְּגוֹן הָדָא פְּיֵילִיתָא שֶׁאֵינָהּ עוֹשָׂה צֵל לְכָתְלֶיהָ. שְׁמוּאֵל אָמַר. כָּל מִי שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ לְרָאוֹת דָּמִים טְהוֹרִין לֹא יִרְאֶה דָמִים טְמֵאִין. רַב אָמַר. עַד שֶׁיְּהֵא בָקִי בָהֶן וּבִשְׁמוֹתֵיהֶן. מֵילְתֵיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן אָמְרָה כֵן. כָּל דָּמִים טְהוֹרִין אֲנִי יוֹדֵעַ וְכָל דָּמִים טְמֵאִים אֲנִי יוֹדֵעַ. אִם טָהוֹר שֶׁבָּאָדוֹם הוּא. הוּא טָמֵא שֶׁכְּמֵימֵי אֲדָמָה. מָאן דְּלָא יָדַע הָא לָא יָדַע חֲמֵי. וְעוֹד מִן הָדָא דְתַנֵּי. יְצָלְלוּ וְלֹא יַעֲכִירוּ. רִבִּי חֲנִינָה עָכַר. רִבִּי חֲנִינָה שְׁתֵי עוֹתִיק. רִבִּי חֲנִינָה שְׁתֵי עוֹתִיק דְּעוֹתֵק. אָמַר רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. מִן בְּגִין דְּרִבִּי חֲנִינָה עֵינֵיהּ שְׁבִיעָה בְּעוֹבְדֵייהּ אֲפִילּוּ עָכוֹר לֹא פְסָלֵיהּ. רִבִּי שַׁמַּי בְּשֵׁם רִבִּי אָחָא. רִבִּי חֲנִינָה מְשָׁעֵר בְּגוּשׁ שֶׁלַּאֲדָמָה. רִבִּי אָבוּן רִבִּי שַׁמַּי בְּשֵׁם רִבִּי אָחָא. מִן בְּגִין דַּאֲנָן יָדְעִין דְּרִבִּי חֲנִינָה כָּשֵׁר בְּגִין כֵּן אֲנָן סָמְכִין עֲלוֹי. רִבִּי חֲנִינָה הֲוָה שָׁרֵי בְצִיפּוֹרִין וַהֲווֹן אֲתַאי קוֹמוֹי עוֹבְדִין וּמַפֵּק מִן תַּרְתֵּין זִימְנִין. וַהֲווֹן רִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ שָׁרְיִין תַּמָּן וְלָא הֲוָה מְצָרֵף לוֹן עִימֵּיהּ. אָמְרִין. חֲכִים הוּא הַהוּא סָבָּא דְּפַרְזְלוֹי חֲרִיפִין. חַד זְמָן צָרְפוֹן עִימֵּיהּ. אָמְרִין. מַה חָמָא רִבִּי מַשְׁגִּיח עֲלַיְנָן יוֹמָא דֵין. אָמַר לוֹן. יֵיתֵי עֲלַי אִם לֹא כָל מַעֲשֶׂה וּמַעֲשֶׂה שֶׁהָיִיתִי מוֹצִיא אִם לֹא שָׁמַעְתִּי אוֹתוֹ מֵרִבִּי לַהֲלָכָה כִּשְׁעָרוֹת רֹאשִׁי. וּלְמַעֲשֶׂה שֶׁלֹּשָׁה פְּעָמִים. וְהֵן עוֹבְדָא לֹא אָתָא קוֹמֵי רִבִּי אֶלָּא תְּרֵין זִימְנִין. מִן בְּגִין כֵּן צְרִיפַתְכוֹן עִמִּי.

רִבִּי יִצְחָק בַּר נַחְמָן יְלִיף מִן רִבִּי לָעְזָר דְּמִים טְהוֹרִין. הָא דְמִים טְמֵאִין לֹא. וְלֹא כֵן אָמַר רִבִּי יִצְחָק בַּר נַחְמָן לְרִבִּי אֲבְדִימָא דְחֵיפָא. קָרוֹב הוּא זֶה לָבוֹא לִדֵּם הַנִּידָּה. אֶלָּא מָאן דְּיִלִּיף הָדֵין מִנָּהּ יְלִיף הָדֵין. יִצְחָק בַּר יוֹנָתָן וְרַב הוּנָא הֲווֹן יְתִיבִין. אֲתַת חָדָא אִיתָא וּשְׁאַלְתּוֹן. אָמַר לָהּ יִצְחָק בַּר יוֹנָתָן. חֲמִיתֵי עָטִיר מִנֵּיהּ. אָמַר לֵיהּ רַב הוּנָא. כֵּן אָמַר רַב. מִן דְּאָתֵי קוֹמִיךְ הוֹרֵי. אָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בַּר אַבָּא. כַּמָּה קוּפִּין דְּעוֹבְדִין הֲוָה אֲתֵי קוֹמֵי רִבִּי חֲנִינָה וּמַה דַּהֲוָה אֲתֵי קוֹמוֹי הֲוָה אָמַר.

מָהוּ לִרְאוֹת כְּתָמִין בַּלַּיְלָה. רִבִּי רָאָה בַלַּיְלָה וְטִימֵּא. אָמַר. שׁוּבְקְתֵּיהּ לְצַפְרָא. רָאָה בַיּוֹם וְטִיהֵר. אָמַר. גְּדוֹלִים הֵן דִּבְרֵי חֲכָמִים שֶׁאָמְרוּ. אֵין רוֹאִין כְּתָמִין בַּלַּיְלָה. אָמַר. שׁוּבְקְתֵּיהּ לְרַמְשָׁא. רָאָה בַלַּיְלָה וְטִיהֵר. אָמַר. וְלֹא אֲנִי הוּא שֶׁטָּעֵיתִי הוּא הוּא שֶׁדִּיהֶא.

רָאַת עַל הַכָּר מָהוּ שֶׁתְּהֵא נֶאֱמֶנֶת לוֹמַר. כֵּיוָן רָאִיתִי אוֹ כֵיוָן. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רַב יְהוּדָה רִבִּי חֶלְבּוֹ רִבִּי חִייָה בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. רָאַת עַל הַכָּר נֶאֱמֶנֶת לוֹמַר. כֵּיוָן רָאִיתִי אוֹ כֵיוָן. וְתַנֵּי כֵן. נֶאֱמֶנֶת. יָכוֹל כְּשֵׁם שֶׁהֵיא מַרְאָה מַרְאֶה כְתָמָהּ כֵּן תְּהֵא מַרְאָה מַרְאוֹת נְגָעִים. תַּלְמוּד לוֹמַר וְהוּבָא אֶל אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אוֹ אֶל אֶחָד מִבָּנָיו הַכֹּהֲנִים.

פרק ג

הלכה א

משנה: הַמַּפֶּלֶת חֲתִיכָה אִם יֵשׁ עִמָּהּ דָּם טְמֵאָה וְאִם לָאו טְהוֹרָה. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ טְמֵאָה.

הלכה: הַמַּפֶּלֶת חֲתִיכָה כול'. רַבָּנִן אָמְרִין. מָקוֹר הוּא שֶׁהוּא מְגַדֵּל חֲתִיכָה. רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. דָּם הוּא שֶׁהוּא קָרוּשׁ וְנַעֲשָׂה חֲתִיכָה.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. לֹא טִימֵּא רִבִּי יוּדָה אֶלָּא כְּגוֹן אַרְבָּעָה מִינֵי דָמִים. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי שִׁמְעוֹן בָּר בָּא בְשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי נְהוֹרַיי. הֲלָכָה כְּרִבִּי יוּדָה. שְׁמַע רִבִּי לָעְזָר וָמַר. אֵינִי מְקַבֵּל עָלַי אֶת הַדָּבָר הַזֶּה. שְׁמוּאֵל אָמַר. הֲלָכָה כְּרִבִּי יוּדָה. אָמַר רִבִּי זְעִירָה. לֹא דוּ אָמַר. הֲלָכָה כְּרִבִּי יוּדָה. אֶלָּא דוּ חֲמֵי רַבָּנִן נְהִגִּין כְּרִבִּי יְהוּדָה. רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָי. קוֹרְעָהּ. וְאִם נִמְצָא בָהּ דָּם אָגוּר טְמֵאָה וְאִם לָאו טְהוֹרָה. תַּנָּהּ רִבִּי לִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב וּפְלִיגָא עַל רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָי. דָּם יִהְיֶה זוֹבָהּ בִּבְשָׂרָהּ. לֹא מַה שֶּׁבִּשְׂפִיר וְלֹא מַה שֶּׁבַּחֲתִיכָה.

הלכה ב

משנה: הַמַּפֶּלֶת כְּמִין קִלִּיפָּה כְּמִין שַׂעֲרָה כְּמִין עָפָר כְּמִין יַבְחוּשִׁין אֲדוּמִין תַּטִּיל לַמַּיִם אִם נִימּוֹחוּ טְמֵיאָה. הַמַּפֶּלֶת כְּמִין דָּגִים חֲגָבִים שְׁקָצִים וּרְמָשִׂים אִם יֵשׁ עִמָּהֶן דָּם טְמֵאָה

וְאִם לָאו טְהוֹרָה. הַמַּפֶּלֶת כְּמִין בְּהֵמָה חַיָּה וְעוֹף בֵּין טְמֵאִין בֵּין טְהוֹרִין אִם זָכָר תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְאִם נְקֵיבָה תֵּשֵׁב לַנְּקֵיבָה וְאִם אֵין יָדוּעַ תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְלַנְּקֵיבָה דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים כָּל שֶׁאֵין בּוֹ מִצּוּרַת הָאָדָם אֵינוֹ וָולָד.

הלכה: הַמַּפֶּלֶת כְּמִין חֲתִיכָה כול'. רִבִּי חֲנִינָה בְשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. תַּטִּיל לְפוֹשְׁרִין. וְהָתַנִּינָן. הַמַּפֶּלֶת כְּמִין דָּגִים וַחֲגָבִים שְׁקָצִים וּרְמָשִׂים. אִם יֵשׁ עִמָּהֶן דָּם טְמֵיאָה. וְאִם לָאו טְהוֹרָה. וְתַטִּיל לְפוֹשְׁרִין. הָדָא יָלְפָה מִן הָדָא. הָדָא יָלְפָה מִן הַהִיא וְהַהִיא יָלְפָה מִן הָדָא. שֶׁאִם יֵשׁ עִמָּהֶן דָּם מִן הַהִיא. שֶׁאִם נִמּוֹחַ טְמֵיאָה וְאִם לָאו טְהוֹרָה. וְהַהִיא יָלְפָה מִן הָדָא. שֶׁאִם יֵשׁ עִמָּהֶן דָּם טְמֵיאָה. וְאִם לָאו טְהוֹרָה. וְתַטִּיל לְפוֹשְׁרִין.

תַּמָּן תַּנִּינָן. וְכַמָּה הִיא שְׁרִיָּיתָן. בְּפוֹשְׁרִין מֵעֵת לְעֵת. יְהוּדָה בֶּן נְקוֹסָה אוֹמֵר. צְרִיכִין שֶׁיְּהוּ פוֹשְׁרִין מֵעֵת לְעֵת. כֵּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. נוֹתְנָן בְּרֶמֶץ אוֹ נוֹתֵן לְתוֹכָן חַמִּין כָּל שֶׁהֵן.

הַמַּפֶּלֶת דָּם יָבֵשׁ. רִבִּי לָעְזָר אוֹמֵר. טְמֵיאָה. רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה אָמַר. טְהוֹרָה. מַתְנִיתָא פְּלִיגָא עַל רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. דַּם הַנִּידָּה וּבְשַׂר הַמֵּת מְטַמִּין לַחִין וּמְטַמְּאִין יְבֵישִׁין. פָּתַר לָהּ בְּשֶׁהָיוּ לַחִין וְיָבְשׁוּ. מַתְנִיתָא פְּלִיגָא עַל רִבִּי לָעְזָר. הַמַּפֶּלֶת כְּמִין חֲתִיכָה כְּמִין שַׂעֲרָה כְּמִין עָפָר כְּמִין יַבְחוּשִׁין אֲדוּמִין תַּטִּיל לַמַּיִם. וְאִם נִמּוֹחַ טְמֵיאָה. פָּתַר לָהּ מִשֶּׁם בִּרְיָיה. אָמַר רִבִּי זְעִירָה. וַאֲפִילוּ תֵּתִיב עָפָר. עָפָר מִשֶּׁם בִּירְיָיה. אָמַר רִבִּי בָּא. וַאֲפִילוּ תֵּימַר עָפָר עָפָר אִיתְתָא עָבְרַת וְקָמַת מִשֶּׁם בִּירְיָיה. מַתְנִיתָא פְּלִיגָא עַל רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. מַעֲשֶׂה בְאִשָּׁה אַחַת שֶׁהָיְתָה מַפֶּלֶת כְּמִין קְלִיפִּין אֲדוּמוֹת. וּבָא מַעֲשֶׂה לִפְנֵי חֲכָמִים וְשָׁלְחוּ וְקָרְאוּ לְרוֹפְאִין וְאָמְרוּ לָהֶן. מַכָּה יֵשׁ לָהּ מִבִּפְנִים. שׁוּב מַעֲשֶׂה בְאִשָּׁה אַחַת שֶׁהָיְתָה מַשֶּׁרֶת כְּמִין שְׁעָרוֹת אֲדוּמוֹת. וּבָא מַעֲשֶׂה לִפְנֵי חֲכָמִים וְשָׁלְחוּ וְקָרְאוּ לְרוֹפְאִין וְאָמְרוּ לָהֶן. שׁוּמָא יֵשׁ לָהּ מִבִּפְנִים. מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ בָּהּ שׁוּמָה וּמִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ בָּהּ מַכָּה. הָא אֵין בָּהּ שׁוּמָא וְאֵין בָּהּ מַכָּה לֹא בָדָא. פְּלִיגִין עֲלֵיהּ וְלֵית לָהּ קִיּוּם.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הַלֵּידָה הַזֹּאת כְּכָל הַלֵּידוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה. מַה הַלֵּידוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה עַד שֶׁיֵּצֵא רֹאשׁוֹ וְרוּבּוֹ. וְזוֹ עַד שֶׁיֵּצֵא רֹאשׁוֹ וְרוּבּוֹ. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. מְשׁוּנָּה הִיא הַלֵּידָה הַזֹּאת מִכָּל הַלֵּידוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה. כָּל הַלֵּידוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה עַד שֶׁיֵּצֵא רֹאשׁוֹ וְרוּבּוֹ. וְזוֹ עַד שֶׁתֵּצֵא הַכְּרַת פָּנָיו. מַה נְפִיק מִבֵּינַיְהוֹן. יָצָא מְחוּתָּךְ אוֹ מְסוּרָס. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן. עַד שֶׁיֵּצֵא רֹאשׁוֹ וְרוּבּוֹ. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. עַד שֶׁתֵּצֵא הַכְּרַת פָּנָיו.

וְאֵין יָדוּעַ. תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְלַנְּקֵיבָה. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. כָּל שֶׁאֵין בּוֹ מִצּוּרַת הָאָדָם אֵינוֹ וָולָד. כָּל הֵן דְּתַנִּינָן. תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְלַנְּקֵיבָה. י"ד טְמֵאִין וכ"ו טְהוֹרִין. נוֹתְנִין עָלֶיהָ חוֹמְרֵי זָכָר וְחוֹמְרֵי נְקֵיבָה. הָדָא דְתֵימַר. לְבֵיתָהּ. אֲבָל לְטַהֲרוֹת תֵּשֵׁב לַנְּקֵיבָה.

אָמַר רִבִּי חֲנִינָה בְּרֵיהּ דְּרִבִּי אַבָּהוּ. טַעֲמָא דְּרִבִּי מֵאִיר. מִפְּנֵי שֶׁכָּתוּב בָּהֶן יְצִירָה כָּאָדָם. וַיִּיצֶר יי אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עָפָר מִן הָאֲדָמָה. רִבִּי אִמִּי בָּעֵי. מִפְּנֵי שֶׁכָּתוּב בָּהֶן יְצִירָה כַּבְּהֵמָה. וַיִּיצֶר יי אֱלֹהִים מִן הָאֲדָמָה כָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה וְכָל עוֹף הַשָּׁמַיִם. וְהָא כְתִיב כִּי הִנֵּה יוֹצֵר הָרִים וּבוֹרֵא רוּחַ. מַעֲתָּה הִפִּילָה דְּמוּת הָר תְּהֵא טְמֵיאָה לֵידָה. שַׁנְיָיא הִיא. שֶׁאֵין כָּתוּב בָּהֶן יְצִירָה מִתְּחִילַת בְּרִייָתוֹ שֶׁל עוֹלָם. רִבִּי יָסָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מִפְּנֵי שֶׁמְּהַלְכִין לִפְנֵיהֶן כְּאָדָם. אַבָּא בַּר בַּר חָנָה בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מִפְּנֵי שֶׁמְּהַלְכִין לִפְנֵיהֶן כְּאָדָם. הָתִיב רִבִּי בּוּן בַּר חִייָה. וְהָתַנִּינָן. שֶׁגִּלְגֵּל עֵינוֹ עָגוּל כְּשֶׁלְאָדָם. הֲוֵי מוּם הוּא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. מַה תַּנִּינָן. סוֹקְרִין. מַה תַּנִּינָן. מְהַלְכִין. מַאי כְדוֹן. גַּלְגַּלֵּי אָדָם עֲגוּלִין וְגַלְגַּלֵּי בְהֵמָה אֲרוּכִין.

אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. בָּאָדָם לָבָן רָבָה עַל הַשָּׁחוֹר וּבִבְהֵמָה שָׁחוֹר רָבָה עַל הַלָּבָן.

רִבִּי חַגַּי אָמַר רִבִּי חֲנִינָה. חֲבֵרִין דְּרַבָּנִין מַקְשֵׁי לֵיהּ עַל דְּרִבִּי מֵאִיר. הִפִּילָה דְּמוּת עוֹרֵב עוֹמֵד בְּרֹאשׁ הַדֶּקֶל. וְאוֹמֵר לוֹ. בּוֹא וַחֲלוֹץ אוֹ יְיַבֵּם. אָמַר לֵיהּ רִבִּי מָנָא. עַד דְּאַתְּ מַקְשֵׁי לֵיהּ עַל דְּרִבִּי מֵאִיר קְשֵׁיתָהּ עַל דְּרַבָּנִן. דָּמַר רִבִּי יָסָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. כּוּלּוֹ אָדָם וּפָנָיו בְּהֵמָה אֵינוֹ וְוֹלֵד. כּוּלּוֹ בְהֵמָה וּפָנָיו אָדָם וְוֹלֵד הוּא. כּוּלּוֹ אָדָם וּפָנָיו בְּהֵמָה עוֹמֵד וְקוֹרֵא בַתּוֹרָה. וְאוֹמֵר לוֹ. בּוֹא לְשָׁחֲטָךְ. כּוּלּוֹ בְהֵמָה וּפָנָיו אָדָם עוֹמֵד וְחוֹרֵשׁ בַּשָּׂדֶה. וְאוֹמֵר לוֹ. בּוֹא וַחֲלוֹץ אוֹ יַבֵּם.

וְאָמַר רִבִּי יָסָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. לֹא סוֹף דָּבָר כָּל הַסְּיָמָנִין אֶלָּא אֲפִילּוּ אֶחָד מִן הַסְּיָמָנִין. וְאֵילּוּ הֵן הַסְּיָמָנִין. הַמֻּצָּח וְהַגְּבִינִין וְהָעַיִן וְהָאוֹזֶן וְהַלֶּסֶת וְהַחוֹטֶם וְהַזָּקָן וְגוּמַת הַזָּקָן. וְאָמַר רִבִּי יָסָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. לֹא סוֹף דָּבָר כָּל הַסְּיָמָנִין אֶלָּא אֲפִילּוּ אֶחָד מִן הַסְּיָמָנִין. רִבִּי בָּא רִבִּי יִרְמְיָה בְשֵׁם רַב. דִּבְרֵי רִבִּי. עַד שֶׁיְּהוּ כָל הַפָּנִים דּוֹמִין לְאָדָם. וְדִבְרֵי חֲכָמִים. אֲפִילּוּ אֶחָד מִן הַסְּיָמָנִין. וְדִבְרֵי רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי. אֲפִילּוּ צַפְרָנָיו. רִבִּי פִּינְחָס בָּעֵי. מִחְלָפָה שִׁיטָתֵיהּ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי. תַּמָּן הוּא אוֹמֵר. עַד שֶׁיְּהוּ רֹאשׁוֹ וְרוּבּוֹ דּוֹמִין לְאָמּוֹ. וְהָכָא הוּא אָמַר הָכֵין. כָּאן בָּאָדָם כָּאן בַּבְּהֵמָה. אָמַר רִבִּי בָּא. רִבִּי חִייָה רוֹבָה אָזַל לִדְרוֹמָא. שָׁאֲלוֹן לֵיהּ רִבִּי חָמָא אֲבוֹי דְּרִבִּי הוֹשַׁעְיָה וּבַר קַפָּרָא. כּוּלּוֹ אָדָם וּפָנָיו בְּהֵמָה מָהוּ. אָתָא וְשָׁאַל לְרִבִּי. אָמַר לֵיהּ. צֵא וּכְתוֹב לָהֶן. אֵינוֹ וְוֹלֵד. אָמַר רִבִּי יִרְמְיָה. נִפַּק זוּגָא לְבַר. שָׁאֲלוֹן לֵיהּ רִבִּי חָמָא אֲבוֹי דְּרִבִּי הוֹשַׁעְיָה וּבַר קַפָּרָא. שְׁתֵּי עֵינָיו טוּחוֹת מָהוּ. אָתָא וּשְׁאִיל לְרִבִּי. אָמַר לֵיהּ. צֵא וּכְתוֹב לָהֶן. אֵינוֹ וְוֹלֵד. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. רִבִּי כְּדַעְתֵּיהּ. דְּרִבִּי אָמַר. עַד שֶׁיְּהוּ כָל הַפָּנִים דּוֹמִין לָאָדָם. פָּנָיו מְמוּסְמָסוֹת מָהוּ. רִבִּי יָסָא אָמַר. אִיתְפַּלְגוֹן רִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. אֵינוֹ וְוֹלֵד. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. וְוֹלֵד הוּא. אָמַר רִבִּי זְעוּרָה. לֹא דְּרִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. אֵינוֹ וְוֹלֵד כָּל דָּכֵן. אֶלָּא אֵינוֹ וְוֹלֵד לְהוֹשִׁיב אֶת אִמּוֹ יְמֵי טוּהַר. אֲבָל וְוֹלֵד הוּא לְהוֹשִׁיב אֶת אִמּוֹ יְמֵי לֵידָה. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר בְּשֵׁם רִבִּי

יַנַּאי. וְיִרְכָתוֹ אֲטוּמָה אֵינוֹ וְוֹלֵד. רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי יְהוֹשֻׁעַ. טִיבּוּרוֹ אָטוּם אֵינוֹ וְוֹלֵד. רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי זַכַּאי. נְקוּבָתוֹ אֲטוּמָה אֵינוֹ וְוֹלֵד. רִבִּי זְעִירָה בְּשֵׁם גִּידּוּל. גּוּלְגּוֹלְתּוֹ אֲטוּמָה אֵינוֹ וְוֹלֵד.

הלכה ג

משנה: הַמַּפָּלֶת שְׁפִיר מָלֵא מַיִם מָלֵא דָם מָלֵא גְנִינִים אֵינָהּ חוֹשֶׁשֶׁת לַוָּולָד. וְאִם הָיָה מְרוּקָם תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְלַנְּקֵיבָה.

הלכה: הַמַּפָּלֶת שְׁפִיר מָלֵא מַיִם כול'. תַּנֵּי. מָלֵא מַיִם טְמֵיאָה לֵידָה. מָלֵא דָם טְמֵיאָה נִידָּה. מָלֵא בָשָׂר טְמֵיאָה נִידָּה. וְהָא תַנִּינָן. הַמַּפָּלֶת שְׁפִיר מָלֵא מַיִם מָלֵא דָם מָלֵא גְנִינִים אֵינָהּ חוֹשֶׁשֶׁת לַוָּולָד. רִבִּי בֵּיבַי בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. מַתְנִיתָא בִּצְלוּלִין. בָּרְיָיתָא בָּעֲכוּרִין. רִבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. וַאֲפִילוּ צְלוּלִין. שֶׁאֵין שְׁפִיר אֶלָּא בָאָדָם בִּלְבַד. הָדָא הִיא דְכְתִיב בְּשׁוּמִי עָנָן לְבוּשׁוֹ וַעֲרָפֶל חֲתוּלָתוֹ. לְבוּשׁוֹ זֶה הַשְּׁפִיר. וַעֲרָפֶל חֲתוּלָתוֹ זוֹ הַשִּׁילְיָא.

שְׁפִיר שֶׁנִּתְקַלְקְלָה צוּרָתוֹ מָהוּ. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. וְוֹלֵד. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. אֵינוֹ וְוֹלֵד. מְתִיב רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ קוֹמֵי רִבִּי יוֹחָנָן. מַה בֵּינוֹ לְבֵין הַמֵּת שֶׁנִּסְרַח וְאֵין שִׁלְדּוֹ קַיֶּימֶת. אָמַר לֵיהּ. תַּמָּן בְּדִין הָיָה אֲפִילוּ שִׁלְדּוֹ קַיֶּימֶת יְהֵא טָהוֹר. וְלָמָּה אָמְרוּ. טָמֵא. מִפְּנֵי כְבוֹדוֹ. בְּרַם הָכָא וְוֹלֵד הוּא.

אִי זֶהוּ שְׁפִיר מְרוּקָם שֶׁאָמְרוּ. כָּל שֶׁתְּחִילַּת בְּרִייָתוֹ דּוֹמֶה לְרָשׁוֹן. אֵין בּוֹדְקִין אוֹתוֹ בַּמַּיִם מִפְּנֵי שֶׁהֵן עַזִּין וְעוֹכְרִין אוֹתוֹ. אֶלָּא בַּשֶּׁמֶן מִפְּנֵי שֶׁהוּא מָתוּן וּמְזַגְזֵג. וְאֵין בּוֹדְקִין אוֹתוֹ אֶלָּא בַּחַמָּה.

תַּנֵּי. אַבָּא שָׁאוּל אוֹמֵר. מִטִּיבּוּרוֹ אָדָם נוֹצָר וּמְשַׁלֵּחַ שָׁרָשִׁין מִיכָּן וּמִיכָּן. תַּנֵּי. רוֹאִין שְׁתֵּי עֵינָיו כְּמִין שְׁתֵּי טִיפִּין שֶׁלַּזָּבוּב. שְׁנֵי נְקוּבֵי חוֹטְמוֹ כְּמִין שְׁתֵּי טִיפִּין שֶׁל זְבוּב. פִּיו פָּתוּחַ כְּשֶׁעוֹרָה. רוֹאִין שְׁתֵּי יָדָיו כְּמִין שְׁתֵּי טִיפִּין שֶׁלַּזָּבוּב. טִיבּוּרוֹ כְּמִין טִיפָּה שֶׁל זְבוּב. גְּוָיְיתוֹ כְּטִיפָּה שֶׁלַּזָּבוּב. וְאִם הָיְתָה נְקֵיבָה גְּוָיְיתָהּ מָתוּחַ כְּשֶׁעָרָה. תַּנֵּי. רִבִּי יוֹנָתָן אוֹמֵר. רוֹאִין שְׁתֵּי זְרוֹעוֹתָיו כְּמִין שְׁנֵי חוּטִין שֶׁל זְהוֹרִית וּשְׁאָר כָּל אֵיבָרָיו כְּמִין גּוֹלֶם מְצוּמָּתִים. וּפִיתּוּחַ יָדַיִם וְרַגְלַיִם אֵין לוֹ אֲדַיִין. וְעָלָיו הוּא מְפוֹרָשׁ בַּקַּבָּלָה גּוֹלְמִי רָאוּ עֵינֶיךָ וְעַל סִפְרְךָ כּוּלָּם יִכָּתֵבוּ יָמִים יוּצָרוּ וְלֹא אֶחָד בָּהֶם.

רַב יְהוּדָה שָׁאַל לִשְׁמוּאֵל. בְּגִין דַּאֲנָא חַכִּים מֵיחֲמֵי סִימָנֵי שְׁפִיר. אָמַר לֵיהּ. רֵישֵׁיהּ דְּרֵישָׁךְ יְכַוֵּוה בְּרוֹתְחִין. וְאַתְּ לֹא תִיכְוֵה אֲפִילוּ בְּפוּשְׁרִין. רִבִּי חִייָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. אִילֵּין נַשַׁייָא דְּאָמְרָן. שִׁכְלוּלֵיהּ דָּכָר. שִׁכְלוּלָהּ נוּקְבָה. לֵית אָנָן סָמְכִין עֲלֵיהוֹן. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר זַבְדִּי רִבִּי

אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. נֶאֱמָנֶת אִשָּׁה לוֹמַר. יָלַדְתִּי וְלֹא יָלַדְתִּי. וְאֵינָהּ נֶאֱמֶנֶת לוֹמַר. דָּכָר הוּא. נוּקְבָה הִיא.

הלכה ד

משנה: הַמַּפֶּלֶת סַנְדָּל אוֹ שִׁילְיָא תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְלַנְּקֵיבָה. שִׁילְיָא בַּבַּיִת הַבַּיִת טָמֵא. לֹא שֶׁהַשִּׁילְיָא וְוֹלֶד אֶלָּא שֶׁאֵין שִׁילְיָא בְּלֹא וְוֹלֶד. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. נִימּוֹק הַוְוֹלֶד עַד שֶׁלֹּא יָצָא.

הלכה: הַמַּפֶּלֶת סַנְדָּל אוֹ שִׁילְיָא כול'. רִבִּי בָּא בְּשֵׁם רַב יְהוּדָה. אֵין סַנְדָּל אֶלָּא שֶׁרְצָמוֹ חַי וְאֵינוֹ יוֹצֵא עִם הַחַי אֶלָּא עִם הַמֵּת. הָתִיב רִבִּי בּוּן בַּר חִייָה. וְהָא תַנִּינָן. הַמַּפֶּלֶת סַנְדָּל אוֹ שִׁילְיָא תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְלַנְּקֵיבָה. הֲוֵי וְוֹלֶד הוּא. אָמַר רִבִּי הוּנָא. קַיְימְתָהּ קוֹמֵי רִבִּי יִרְמְיָה. תִּיפְתַּר שֶׁיָּצָא הַוְוֹלֶד דֶּרֶךְ הַדּוֹפָן וְסַנְדָּל דֶּרֶךְ הָרֶחֶם. וְוֹלֶד בְּתוֹךְ מְלֹאת. סַנְדָּל לְאַחַר מְלֹאת. וְוֹלֶד עַד שֶׁלֹּא נִתְגַּיְירָה. סַנְדָּל מִשֶּׁנִּתְגַּיְירָה. וְוֹלֶד. וַאֲפִילוּ תֵּימַר. זֶה וְזֶה דֶּרֶךְ רֶחֶם. זֶה וְזֶה מִשֶּׁנִּתְגַּיְירָה. תִּיפְתַּר שֶׁיָּצָא הַוְוֹלֶד תְּחִילָּה וְהִפְרִישָׁה לוֹ קָרְבָּן. לֹא הִסְפִּיקָה לְהָבִיא אוֹתוֹ הַקָּרְבָּן עַד שֶׁיָּצָא סַנְדָּל וְנִדְחָה קָרְבָּן הָרִאשׁוֹן. וְנִמְצֵאת מֵבִיאָה קָרְבָּן מַחֲמַת הַסַּנְדָּל.

אִי זֶהוּ הַסַּנְדָּל שֶׁאָמְרוּ. כָּל שֶׁהוּא דוֹמֶה לְסַנְדָּל דָּג שֶׁבַּיָּם. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. כָּל שֶׁהוּא דוֹמֶה לִלְשׁוֹנוֹ שֶׁל שׁוֹר. נִמְנוּ עָלָיו רַבּוֹתֵינוּ לוֹמַר. וְהוּא שֶׁיְּהֵא בּוֹ מִצּוּרַת אָדָם. מָנוֹ רַבּוֹתֵינוּ. רִבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא וּבֵית דִּינוֹ. בִּשְׁלֹשָׁה מְקוֹמוֹת נִקְרָא רִבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא רַבּוֹתֵינוּ. בְּגִיטִּין בַּשֵּׁמֶן וּבַסַּנְדָּל. סַנְדָּל. הָדָא דְאָמְרִינָן. בַּשֵּׁמֶן. כְּהַאי דְתַנִּינָן תַּמָּן. רִבִּי וּבֵית דִּינוֹ הִתִּירוּ בַּשֵּׁמֶן. בְּגִיטִּין. כְּהִיא דְתַנִּינָן תַּמָּן. זֶה גִּיטֵּיךְ אִם מֵתִי. זֶה גִּיטֵּיךְ מֵחוֹלִי. זֶה גִּיטֵּיךְ לְאַחַר מִיתָתִי. לֹא אָמַר כְּלוּם. וְרַבּוֹתֵינוּ אָמְרוּ. הֲרֵי זֶה גֵּט. מָנוֹ רַבּוֹתֵינוּ. רִבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא וּבֵית דִּינוֹ. וְיִקְרְאוּ לוֹ בֵּית דִּין שַׂרְיָיא. שֶׁכָּל בֵּית דִּין שֶׁהוּא מַתִּיר שְׁלֹשָׁה דְבָרִים הוּא נִקְרָא בֵּית דִּין שַׂרְיָיא. אָמַר רִבִּי יוּדָן. בֵּית דִּינוֹ חָלוּק עָלָיו בְּגִיטִּין. רִבִּי יַנַּאי צָוַוח. טִיהֲרָתֶם אַתֶּם אֶת הַיּוֹלְדוֹת. רִבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. מֵעֵידוּתוֹ שֶׁלְּרִבִּי חוֹנְיָיה מִבְּרַת חַוּוָרָן הִיא רִבִּי חֲנִינָה צָוַוח. טִיהֲרָתֶם אֶת הַיּוֹלְדוֹת.

אִי זוֹ הִיא שִׁילְיָיה שֶׁאָמְרוּ. כָּל שֶׁהִיא דוֹמָה לְחוּט עֶרֶב וְרֹאשָׁהּ תָּפוּחַ כְּתוֹרְמוֹס. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. כָּל שֶׁהוּא דוֹמֶה לְדַקִּים שֶׁל תַּרְנוֹגֹלִין וְרֹאשָׁהּ תָּפוּחַ כְּקֶרְקֶבָן וַחֲלוּלָה כְּחַצּוֹצֶרֶת. וְאֵין שִׁילְיָיה פְּחוּתָה מִשֶּׁפַח.

רַב יְהוּדָה שָׁלַח שַׁאַל לְרִבִּי לְעָזָר. שִׁילְיָה שֶׁיְּצָתָה מִקְצָתָהּ הַיּוֹם וּמִקְצָתָהּ לְמָחָר. אָמַר לֵיהּ. אִם לְדָם טוֹהַר מוֹנָה מִיּוֹם הָרִאשׁוֹן. וְאִם לְדָם טָמֵא מוֹנָה מִיּוֹם הַשֵּׁינִי. אָמַר רִבִּי מַתַּנְיָיה.

הָדָא דְאַתְּ אָמַר בְּשֶׁלֹּא יָצָא עִמָּהּ וְוֹלָד. אֲבָל אִם יָצָא עִמָּהּ וְוֹלָד בֵּין לְדָם טוֹהַר בֵּין לְדָם טָמֵא אֵינָהּ מוֹנָה אֶלָּא מִשְׁעַת יְצִיאַת הַוְוֹלָד.

רִבִּי יוֹסֵי בֶּן שָׁאוּל בָּעָא קוֹמֵי רִבִּי. מָהוּ לִתְלוֹת שִׁילְיָיא בְּדָבָר שֶׁאֵינוֹ וְוֹלָד. אָמַר לֵיהּ. אֵין תּוֹלִין שִׁילְיָיא בְּדָבָר שֶׁאֵינוֹ וְוֹלָד. יָצָאת קְשׁוּרָה לוֹ מָהוּ. אָמַר לֵיהּ. אֵין שׁוֹנִין דָּבָר שֶׁאֵי אֶיפְשַׁר. תַּנָּא רִבִּי חָנִין דִּשְׁמוּאֵל. אֵין תּוֹלִין שִׁילְיָא בְּדָבָר שֶׁאֵינוֹ וְוֹלָד. יָצָאת קְשׁוּרָה לוֹ תּוֹלִין אוֹתָהּ בּוֹ. שְׁמוּאֵל שָׁאַל לְתַלְמִידוֹי דְּרַב. מָהוּ לִתְלוֹת שִׁילְיָיא בִּנְפָלִים. אָמְרִין לֵיהּ. תּוֹלִין שִׁילְיָא בְּוֹלָד וְתוֹלִין שִׁילְיָיא בִּנְפָלִים. וּקְלָסוֹן שְׁמוּאֵל. דְּאִינּוּן אָמְרִין שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִי בון. תַּנָּא רִבִּי חָנִין דִּשְׁמוּאֵל. תּוֹלִין שִׁילְיָיא בְּוֹלָד וְאֵין תּוֹלִין שִׁילְיָיא בִּנְפָלִים שֶׁאֵינָהּ פּוֹרֶשֶׁת מֵמֶּנּוּ עַד שֶׁיִּגְמוֹר. רִבִּי זְעִירָא בְּשֵׁם דַּרְבָּנָן. הֵן דְּאַתְּ אָמֶרְת. תּוֹלִין שִׁילְיָא בְּוֹלָד שֶׁאֵין הָאִשָּׁה מִתְעַבֶּרֶת וְחוֹזֶרֶת וּמִתְעַבֶּרֶת. וְיִתְלוּ אוֹתָהּ בִּנְפָלִים שֶׁאֵין הָאִשָּׁה מַפֶּלֶת וְחוֹזֶרֶת וּמַפֶּלֶת. אֲנִי אוֹמֵר. עִיבְּרָה תְּאוֹמִים וְנִימוֹקָה שִׁילְיָיתוֹ שֶׁלִּשְׁפִּיר מִשְׁפִּירָהּ שֶׁלְּשִׁלְיָיתָהּ. רִבִּי זְעִירָה רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם רַב. תּוֹלִין שִׁילְיָיא בְּוֹלָד עַד שְׁלֹשָׁה יָמִים וְאֵין הַוְוֹלָד מִשְׁתַּהֵא לְאַחַר חֲבֵירוֹ שְׁלֹשָׁה יָמִים. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. מָאן דָּמַר הָדָא אָמַר הָדָא וְאִינּוּן פְּלִיגִין הָדָא עַל הָדָא. אָמַר רִבִּי בָּא. אוּקְמָהּ רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם רַב. הֵן דְּאַתְּ אָמֶרְת. תּוֹלִין שִׁילְיָיה בְּוֹלָד עַד שְׁלֹשָׁה יָמִים בְּשֶׁיָּצָא הַוְוֹלָד תְּחִילָּה. וְהֵן דְּאַתְּ אָמַר. אֵין הַוְוֹלָד מִשְׁתַּהֵא לְאַחַר חֲבֵירוֹ שְׁלֹשָׁה יָמִים כְּשֶׁיָּצָא הַסַּנְדָּל תְּחִילָּה. אָמַר רִבִּי מָנָא. וְיֵאוּת. אִילֵּין לַהֲטָיֶיה נַפְקִין קַדְמַאי. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. נִפְתַּח לְגָדוֹל נִפְתַּח לְקָטָן. נִפְתַּח לְקָטָן לֹא נִפְתַּח לְגָדוֹל.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן הִיא. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. נִימּוֹק הַוְוֹלָד עַד שֶׁלֹּא יָצָא. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. מוֹדֶה רִבִּי שִׁמְעוֹן שֶׁהוּא מוֹשִׁיב אֶת אִמּוֹ יְמֵי לֵידָה. מַעֲתָּה יְהֵא הַבַּיִת טָמֵא. אָמַר רִבִּי בּוּן בַּר חִייָה. תִּיפְתָּר שֶׁיָּצָא כָּל שֶׁהוּא נִימּוֹק. אָמַר לָהֶן רִבִּי שִׁמְעוֹן לַחֲכָמִים. אֵין אַתֶּם מוֹדִין לִי בְּמוֹצִיא אֶת הַסֶּפֶל מִבַּיִת הַפְּנִימִי לַחִיצוֹן שֶׁהוּא טָהוֹר. אָמְרוּ לוֹ. מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּטָרוּף. אָמַר לָהֶן. אַף זֶה כְּטָרוּף הוּא. כֵּלִים שֶׁהָיוּ שָׁם בְּשִׁעַת יְצִיאָה מָה הֵן. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא דְתַנִּינָן תַּמָּן. רִבִּי לִיעֶזֶר בֵּן יַעֲקֹב אוֹמֵר. בְּהֵמָה גַּסָּה שֶׁשָּׁפְעָה חֲרֶרֶת דָּם הֲרֵי זוֹ תִיקָּבֵר וְנִפְטָרָה מִן הַבְּכוֹרָה. וְתַנֵּי עֲלָהּ. אֵינָהּ מְטַמָּא בְּמַשָּׂא. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. רִבִּי שִׁמְעוֹן וְרִבִּי לִיעֶזֶר בֵּן יַעֲקֹב שְׁנֵיהֶן אָמְרוּ דָּבָר אֶחָד. הָדָה אָמְרָה. כֵּלִים שֶׁהָיוּ שָׁם בְּשִׁעַת יְצִיאָה טְהוֹרִין.

הלכה ה

משנה: הַמַּפֶּלֶת טוּמְטוּם וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס וְזָכָר תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְלִנְקֵיבָה. טוּמְטוּם וְזָכָר וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס וְזָכָר תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְלִנְקֵיבָה. טוּמְטוּם וּנְקֵיבָה אַנְדְּרוֹגִינוֹס וּנְקֵיבָה תֵּשֵׁב לִנְקֵיבָה בִּלְבַד. יָצָא מְחוּתָּךְ אוֹ מְסוֹרָס לִכְשֶׁיָּצָא רוּבּוֹ הֲרֵי הוּא כְּיָלוּד. יָצָא כִּדְרָכּוֹ עַד שֶׁיֵּצֵא

רוֹב רֹאשׁוֹ. וְאֵי זֶה הוּא רוֹב רֹאשׁוֹ מִשֶּׁתֵּצֵא פַּדַּחְתּוֹ. הַמַּפֶּלֶת וְאֵין יָדוּעַ מַה הוּא תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְלַנְּקֵיבָה. אֵין יָדוּעַ אִם וְוֹלֶד הָיָה תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְלַנְּקֵיבָה וְלַנִּידָּה. הַמַּפֶּלֶת לְיוֹם אַרְבָּעִים אֵינָהּ חוֹשֶׁשֶׁת לְוֹולֶד. לְיוֹם אַרְבָּעִים וְאֶחָד תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְלַנְּקֵבָה וְלַנִּדָּה. רִבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר יוֹם אַרְבָּעִים וְאֶחָד תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְלַנִּידָּה יוֹם שְׁמוֹנִים וְאֶחָד תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְלַנְּקֵיבָה וְלַנִּידָּה שֶׁהַזָּכָר נִגְמַר לְאַרְבָּעִים וְאֶחָד וְהַנְּקֵיבָה לִשְׁמוֹנִים וְאֶחָד. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים אֶחָד בְּרִיַּית הַזָּכָר וְאֶחָד בְּרִיַּית הַנְּקֵיבָה זֶה וְזֶה לְאַרְבָּעִים וְאֶחָד.

הלכה: הַמַּפֶּלֶת טוּמְטוּם וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס כול'. כָּל הֵן דְּתַנִּינָן תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְלַנְּקֵיבָה. י"ד טְמֵאִין וכ"ו טְהוֹרִין. נוֹתְנִין עָלֶיהָ חוֹמְרֵי זָכָר וְחוֹמְרֵי נְקֵיבָה. הָדָא דְאַתְּ אָמַר. לְבֵיתָהּ. אֲבָל לְטַהֲרוֹת תֵּשֵׁב לַנְּקֵיבָה. טוּמְטוּם וְזָכָר אַנְדְּרוֹגִינוֹס וְזָכָר תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְלַנְּקֵיבָה. וְחוֹשְׁשִׁין לְזָכָר. טוּמְטוּם וּנְקֵיבָה אַנְדְּרוֹגִינוֹס וּנְקֵיבָה תֵּשֵׁב לַנְּקֵיבָה בִּלְבַד. וְאֵין חוֹשְׁשִׁין לְזָכָר. הָדָא אָמְרָה. יָלְדָה זָכָר וּנְקֵיבָה אוֹ נְקֵיבָה וְזָכָר תֵּשֵׁב לִנְקֵיבָה.

מְחוּתָּךְ שֶׁיָּצָא רֹאשׁוֹ מָהוּ. רִבִּי יָסָא אָמַר. אִיתְפַּלְגוֹן רִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי לָעְזָר. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. רֹאשׁוֹ כְרוּבּוֹ. רִבִּי לָעְזָר אָמַר. רֹאשׁוֹ כְּאֶחָד מֵאֵיבָרָיו. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי יוֹחָנָן. יָצָא מְחוּתָּךְ אוֹ מְסוֹרָס מִשֶּׁיָּצָא רוּבּוֹ הֲרֵי זֶה כְּיָלוּד. פְּתַר לָהּ בְּשֶׁיָּצָא רֹאשׁוֹ. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי לָעְזָר. יָצָא כְּדַרְכּוֹ עַד שֶׁיֵּצֵא רוֹב רֹאשׁוֹ. הָדָא קַדְמִיתָא אָמְרָה. רֹאשׁוֹ לֹא כְלוּם. פָּתַר לָהּ עַל מְסוּרָס. רִבִּי יוֹנָתָן וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. רִבִּי יוֹנָתָן כְּרִבִּי יוֹחָנָן. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ כְּרִבִּי לָעְזָר. רִבִּי זְעִירָא מְחַוֵּי לַחֲבֵרַיָּיא. פְּדַחְתּוֹ וְגוּלְגּוֹלְתּוֹ. חַד דְּבֵי נַמְלִיאֵל בֵּירְבִּי לֵיאָנִי בָּעָא קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. מִכֵּיוָן דְּאַתְּ אָמַר. וְוֹלֶד הוּא. מֵעַתָּה הַבָּא אַחֲרָיו אֵינוֹ בְכוֹר לֹא לְנַחֲלָה וְלֹא לַכֹּהֵן. אָמַר לֵיהּ. תִּיפְתָּר שֶׁיָּצְאוּ מֵתִים.

רִבִּי יִצְחָק בַּר נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי לָעְזָר. גּוּלְגּוֹלֶת הָעוֹף בְּרוּבּוֹ. רִבִּי זְעִירָא בְשֵׁם שְׁמוּאֵל. גַּרְגֶּרֶת הָעוֹף בְּרוּבּוֹ. אָתָא עוֹבְדָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי בְּאֶחָד שֶׁנִּיקַּב מִלֹּא מַחַט. וְכִי אֵין אָנוּ יוֹדְעִין אֵי זֶה הוּא רוּבּוֹ.

פרק ד

הלכה א

משנה: בְּנוֹת כּוּתִים נִידּוֹת מֵעֲרִיסָתָן. וְהַכּוּתִים מְטַמְּאִין מִשְׁכָּב תַּחְתּוֹן כָּעֶלְיוֹן מִפְּנֵי שֶׁהֵן בּוֹעֲלֵי נִידּוֹת וְהֵן יוֹשְׁבוֹת עַל כָּל דָּם. וְאֵין חַיָּיבִין עֲלֵיהֶן עַל בִּיאַת הַמִּקְדָּשׁ וְאֵין שׁוֹרְפִין עֲלֵיהֶן אֶת הַתְּרוּמָה מִפְּנֵי שֶׁטּוּמְאָתָן בְּסָפֵק.

הלכה: בְּנוֹת כּוּתִים נִידּוֹת מֵעֲרִיסָתָן כול׳. דַּם נִידָּה זָהוּם דַּם בְּתוּלִים אֵינוֹ זָהוּם. דַּם נִידָּה אָדוֹם דַּם בְּתוּלִים אֵינוֹ אָדוֹם. דַּם נִידָּה מִן הַמָּקוֹר דַּם בְּתוּלִים אֵינוֹ מִן הַמָּקוֹר אֶלָּא מִן הַצַּד.

הלכה ב

משנה בנות צדוקין בזמן שנהגו ללכת בדרכי אבותן הרי הן ככותיות פירשו ללכת בדרכי ישראל הרי הן כישראל רבי יוסי אומר לעולם הן כישראל עד שיפרשו ללכת בדרכי אבותן׃

הלכה ג

משנה דם נכרית ודם טהרה של מצורעת בית שמאי מטהרין ובית הלל אומרים כרוקה וכמימי רגליה דם יולדת שלא טבלה בית שמאי אומרים כרוקה וכמימי רגליה ובית הלל אומרים מטמא לח ויבש ומודין ביולדת בזוב שהוא מטמא לח ויבש׃

הלכה ד

משנה המקשה נידה קישת שלשה ימים מתוך אחד עשר שפת מעת לעת וילדה הרי זו כיולדת בזוב דברי רבי אליעזר ר׳ יהושע אומר לילה ויום כלילי שבת ויומו ששפת מן הצער אבל לא מן הדם׃

הלכה ה

משנה וכמה היא קשויה רבי מאיר אומר אפילו ארבעים וחמשים יום רבי יהודה אומר דייה חדשה רבי יוסי ורבי שמעון אומר אין קישוי יותר משתי שבתות׃

הלכה ו

משנה המקשה בתוך שמונים של נקיבה כל דמים שהיא רואה טהורין עד שיצא הוולד ור׳ ליעזר מטמא אמרו לו לרבי ליעזר מה אם במקום שהחמיר בדם השופי היקל בדם הקושי מקום שהיקל בדם השופי אינו דין שנקל בדם הקושי אמר להן דיו לבא מן הדין להיות כנדון ממה היקל עליה מטומאת זיבה אבל טמיאה היא טומאת לידה׃

הלכה ז

משנה כל אחד עשר בחזקת טהרה ישבה לה ולא בדקה שגגה נאנסה הזידה ולא בדקה הרי זו טהורה הגיע שעת ווסתה ולא בדקה הרי זו טמיאה רבי מאיר אומר אם היתה במחבא הגיעה שעת ווסתה ולא בדקה הרי זו טהורה שחרדה מסלקת הדמים אבל ימי הזב והזבה ושומרת יום כנגד יום הרי אילו בחזקת טומאה׃